

RAPORT Z WIZYTACJI (ocena programowa)

dokonanej w dniach 17 – 20 października 2014 r.
na kierunku *logistyka* prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych realizowanych na
poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym
na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Łucja Tomaszewicz – członek PKA
członkowie:

- prof. dr hab. Danuta Strahl – członek PKA
- prof. dr hab. Anna Czubała – ekspert PKA
- mgr Grzegorz Kołodziej – ekspert PKA – ekspert formalno-prawny
- Wiktor Kordyś – ekspert PKA – przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

Krótką informacją o wizytacji

Wizytacja kierunku *logistyka* prowadzonego na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z Raportem Samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy ZO PKA.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji

Kryterium 1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę.

1.1).

Uprawnienia do prowadzenia studiów pierwszego stopnia na kierunku *logistyka* w Wydziale zamiejscowym w Chorzowie zostały nadane Decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr MNISW-DNS-WUN-6022-13957-3/KŁ/11 z dnia 30 maja 2011 roku.

Uczelnia przyjęła strategię rozwoju Uchwałą Konwentu WSB w Poznaniu nr 174/2013z dnia 29 listopada 2013 roku w sprawie uchwalenia Strategii Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu do roku 2016. W przytoczonej Uchwale określono również misję Uczelni.

Strategia WSB w Poznaniu ma rozbudowaną strukturę, która odpowiada standardom przyjętym dla tego typu dokumentów w sektorze szkół wyższych. Została opracowana przy zastosowaniu metody Balanced Scorecard, a obejmuje kolejno następujące części.:

I. Preambułę,

II. Strategię Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu,

III. Strategię ogólnouczelnianą i strategię Wydziałów,

IV. Strategię Wydziału Finansów i Bankowości w Poznaniu,

V. Strategię Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie,

VI. Strategię Wydziału Ekonomicznego w Szczecinie.

Strategia ogólnouczelniana określa główne cele strategiczne dla całej organizacji oraz cele strategiczne dla wchodzących w jej skład jednostek podstawowych. Strategie poszczególnych Wydziałów ustalają, odpowiadające ich specyfice, sposoby osiągnięcia przypisanych im celów, z zachowaniem niezbędnej w organizacji spójności.

Misja WSB będąca misją zarówno Uczelni, jak i jej Wydziałów charakteryzuje sens istnienia tego podmiotu na rynku edukacyjnym. Misja wyjaśnia studentom, pracownikom i otoczeniu zewnętrznemu najistotniejsze elementy tożsamości Uczelni. Jej istotę wyraża hasło: „**Partnerzy w rozwoju kariery zawodowej**”.

Ocena tak sformułowanej misji wypada pozytywnie. Określa ona wartości stanowiące istotę funkcjonowania Szkoły. Opisując zasięg jej działalności, ofertę dydaktyczną i jej adresatów, wskazując na priorytety i wartości tych, którzy podejmują decyzje wyczerpuje wszystkie istotne cechy przypisywane misji każdej instytucji.

Strategia Rozwoju WSB, obejmuje, oprócz omówionej wyżej misji także cel nadrzędny strategii, wizję Uczelni, jej interesariuszy, najważniejsze ilościowe cele strategiczne dla całej WSB, najważniejsze cele strategiczne dla Wydziałów oraz zakres i mierniki strategii. Na zakres i mierniki strategii składają się poszerzenie profilu, nowoczesne produkty dydaktyczne, nowe obszary działalności, kadra dydaktyczna, akademickość, efektywne procesy wewnętrzne, zarządzanie relacjami z klientem przy wykorzystaniu technologii informatycznych oraz politykę marki.

Oceniając strukturę Strategii WSB w Poznaniu należy podkreślić jej właściwą budowę. Jest ona swoistym drzewem celów, które opisuje cele rozpoczynając od deklaracji ujętej w misji, poprzez cele strategiczne dla całej Uczelni, cele Wydziałów, a na zakresach i miernikach kończąc. Wszystkie cele tworzące to drzewo zachowują wewnętrzną spójność.

W tym dendrogramie swoje istotne miejsce mają cele składające się na koncepcję kształcenia. W sposób najogólniejszy wyraża ją jeden ze strategicznych priorytetów ewolucji WSB, którym jest rozwój obszarów kształcenia obejmujący kierunki z profili nauk ekonomiczno-prawnych, społeczno-humanistycznych, technicznych oraz *nauk o zdrowiu i urodzie*.

Za kluczowe cele strategiczne opisane za pomocą odpowiednich mierników Uczelnia uznaje następujące:

- liczbę studentów studiów wyższych i słuchaczy studiów podyplomowych,
- liczbę uprawnień,
- pozyskane fundusze zewnętrzne,
- pozycje w rankingach.

Analiza celów strategicznych Uczelni upoważnia do stwierdzenia, że nie dotyczą one wprost kształcenia jako podstawowej funkcji szkoły wyższej. Są bliższe celom operacyjnym ze względu na ich stopień uszczegółowienia. Wszystkie one jednak, co wynika także z ich opisu słownego, odnoszą się do podstawowej aktywności Szkoły, którą jest kształcenie i wszystkie one składają się na przyjęta do realizacji przyszłości koncepcję kształcenia.

Częścią integralną strategii WSB w Poznaniu jest Strategia Rozwoju Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie. Misja i Strategia Rozwoju Uczelni oraz Wydziału została przyjęta zgodnie z przepisami wewnętrznymi Uczelni. Tryb przyjęcia Strategii Rozwoju spełnia również wymogi określone w art. 66 ust. 1a oraz art. 70 ust. 1 Ustawy. Podobnie jak strategia dla całej Uczelni, strategia WZ w Chorzowie podzielona jest na poszczególne obszary takie jak: poszerzenie profilu, nowoczesne produkty dydaktyczne, nowe obszary działalności oraz kadra dydaktyczna,

Istotnym założeniem strategii w zakresie rozwoju profilu i produktów dydaktycznych jest jej spójność z wizją rozwoju i sytuacją społeczno-gospodarczą województwa śląskiego (Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”), która przewiduje, że w 2020 roku województwo będzie posiadało dobrze rozwinięty system szkolnictwa na wszystkich poziomach a jego mieszkańców będzie cechowała przedsiębiorczość i wysokie kompetencje.

Każdorazowo w procesie podejmowania decyzji o rozwijaniu oferty o nowy kierunek brane są pod uwagę potrzeby lokalnego rynku pracy, wskaźniki zatrudnienia absolwentów na bliższych i dalszych rynkach pracy oraz opinie pracodawców.

W latach 2013-2016 Wydział Zamiejscowy w Chorzowie planuje rozwijać swój profil o kierunki studiów I i II stopnia z obszaru nauk społeczno-humanistycznych, nauk technicznych oraz nauk o zdrowiu i urodzie.

W celu zwiększenia jakości procesu dydaktycznego wprowadzony zostanie nowy system oceny kadry naukowo-dydaktycznej, który pozwoli na rozwijanie pożądanых u kadry cech i zachowań oraz zwiększenie poziomu kompetencji wykładowców a także identyfikowanie się kadry z Wydziałem.

Oceniając spójność koncepcji kształcenia na wizytowanym kierunku ze strategią Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu oraz Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie należy stwierdzić jej zgodność zarówno z misją, jak i celami wskazanymi w strategii Szkoły i Wydziału. W koncepcji kształcenia kładzie się nacisk na kształcenie zarówno podczas studiów, jak i w ramach kształcenia ustawicznego zapewniającego właściwy rozwój kadry zawodowej. Koncepcja oparta jest na rozwoju treści od zagadnień ogólnych i teoretycznych do coraz bardziej szczegółowych i praktycznych. Większy niż dotychczas nacisk jest kładziony na samodzielną pracę studenta (w formie projektów, referatów, case study), co wpływa pozytywnie na praktyczne umiejętności i kompetencje studentów.

Wynikiem przyjęcia takiej koncepcji kształcenia jest przede wszystkim z nadanie procesowi kształcenia charakteru praktycznego, rozumianego jako dopasowanie kształcenia do wymagań pracodawców i rynku pracy. Oznacza to konieczność zapewnienia wysokiej jakości kształcenia oraz położenia nacisku na jego użyteczność z punktu widzenia potrzeb i wymagań rynku pracy.

Reasumując ten wątek rozważań należy stwierdzić, że praktyczny i przyjazny wymiar studiów na kierunku *logistyka* na Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie przejawia się w (por. Raport Samooceny, s. 3):

- udziale praktyków w procesie kształcenia,
- wykorzystaniu nowoczesnych formy prezentacji zajęć dydaktycznych (przy użyciu narzędzi audiowizualnych),
- wykorzystaniu e-learningu, e-serwisów i e-sylabusów,
- aktywizacji studentów poprzez stosowanie interaktywnych i aktywizujących metod nauczania,
- wskazywaniu praktycznego wymiaru wykorzystania omawianych zagadnień teoretycznych poprzez stosowanie analizy studium przypadku,
- wizytach studyjnych w wybranych przedsiębiorstwach (np. symulacje etc.),
- organizacji bezpłatnych, dodatkowych form kształcenia i doksztalcenia, których celem jest aktywizacja zawodowa, pomoc studentom i absolwentom w wejściu na rynek pracy (np. przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej, Assessment Center), rozwój osobisty (np. trening kreatywności, pamięci, mindmapping, motywacja, techniki nauki), rozwój kompetencji miękkich (np. negocjacje, komunikacja, praca w grupie, budowanie zespołu itp.) czy przygotowywanie praktycznych projektów zespołowych,
- organizacji kursów przygotowawczych i egzaminów na certyfikaty zawodowe (BEC, EBCL, ECDL),
- możliwości uczestniczenia w płatnych stażach, organizowanych przez Biuro Karier i Praktyk w ramach 3 projektów finansowanych z UE EFS,
- organizacji przez Biuro Karier i Praktyk procesów coachingowych dla studentów w zakresie wyznaczania celu życiowego i sposobów jego osiągnięcia, uczenia się stosowania narzędzi wewnętrznego rozwoju a także doradztwa zawodowego i organizacji Targów Kariery.

Głębokie analizy rynku pracy jakie od wielu lat prowadzi Uczelnia, przede wszystkim w ramach Badania Atrybutów Marki, pozwalają na poszukiwanie atrakcyjnych a jednocześnie dopasowanych do potrzeb rynku pracy ofert, zwłaszcza specjalnościowych. Dopasowanie do potrzeb rynku pracy pozostaje jednak celem nadrzędnym. W zakresie wizytowanego kierunku oferta specjalnościowa

obejmuje 9 specjalności takie m.in., jak Bezpieczeństwo w logistyce, Procesy i projekty logistyczne. Nie są to specjalności często spotykane w innych Uczelniach.

Wydział Zamiejscowy w Chorzowie, zgodnie ze swoją Strategią, planuje wprowadzić do oferty produkty innowacyjne uwzględniające pomiar efektów kształcenia, współpracę z biznesem oraz rozwój kompetencji na różnych szczeblach kształcenia, np. alianse ze szkołami średnimi, dedykowane produkty, wydłużone i skrócone ścieżki studiowania, produkty elitarne typu executive education, czy zamknięte programy dla pracodawców.

1.2).

Udział poszczególnych grup interesariuszy wewnętrznych w zapewnieniu odpowiednich treści i form kształcenia, składających się na koncepcję kształcenia praktycznego i przyjaznego dla studentów, obejmował:

- założyciela,
- organy statutowe (Konwent, Senat, Rada Wydziału) i polegał na podejmowaniu stosownych uchwał,
- kadre naukowo-dydaktyczną i sprowadzał się do jej udziału w ciałach statutowych i zespołach programowych, współpracujących z menedżerami kierunku,
- studentów, którzy brali udział w ciałach statutowych Uczelni oraz dokonywali oceny zajęć dydaktycznych.

Decyzję o uruchomieniu (lub zamknięciu) kierunku i specjalności podejmuje Konwent Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, po uzyskaniu opinii Senatu (kierunek) i Rady Wydziału (specjalność). Konwent uchwała też efekty kształcenia przyjęte dla kierunku (oddzielnie studia pierwszego i drugiego stopnia). Senat Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu opiniuje efekty kształcenia i propozycje uruchomienia kierunku. Rady Wydziałów uchwalają plany studiów i programy nauczania. W każdym z tych ciał uczestniczą studenci.

Studenci kierunku *logistyka* Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia swojego kierunku przede wszystkim poprzez udział w posiedzeniach Rady Wydziału. Jednakże liczba studentów w Radzie Wydziału nie jest zgodna z art. 61 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym, i wynosi 18,5% składu organu, przy wymaganym poziomie 20%. W skład dwudziestosiedmioosobowej Rady Wydziału wchodzi pięciu studentów, którzy są członkami samorządu studenckiego i reprezentują m.in. kierunek logistyka. W tym zakresie rekomendowane jest podniesienie liczby miejsc w Radzie Wydziału przeznaczonych dla studentów.

Przedstawiciel Samorządu studenckiego uczestniczy także w pracach Komisji ds. jakości wizytowanego Wydziału, w ramach której opracowywane są kwestie dot. Badań Atrybutów Marki, a także kwestie związane z różnymi aspektami procesu ewaluacji zajęć dydaktycznych mające ostatecznie wpływ na ustalenie koncepcji kształcenia.

Studenci zrzeszeni w Samorządzie studenckim zapewnili podczas spotkania z ZO PKA, że bieżąca współpraca z Władzami Wydziału i Uczelni jest bardzo dobra i oprócz uczestnictwa w formalnych organach oraz komisjach, studenci mają bieżący kontakt zwłaszcza z Prodziekan ds. studenckich, w której kompetencjach leży stymulowanie działalności organizacji studenckich.

Podsumowując należy stwierdzić, że w zakresie profilu, efektów i celów kształcenia, studenci uczestniczący w określaniu koncepcji kształcenia są w stanie wykazać swój udział, m.in. poprzez konsultacje władz Wydziału i Uczelni z Samorządem studenckim zagadnień organizacyjnych związanych z procesem dydaktycznym.

Na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie powołano w roku akademickim 2013/14, podobnie jak w całym konsorcjum Szkół Bankowych, nową strukturę zarządzania dydaktyką, w której istotną rolę pełnią menedżerowie kierunków. Menedżer kierunku jest osobą, która jest specjalistą z zakresu kierunku studiów. Kieruje on zakładem dydaktycznym. Do jego zadań należą kwestie związane z kształtowaniem koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, jej modyfikacji i rozwoju,

opracowaniem programów oraz doбором prowadzących zajęcia, a także zapewnienie jakości nauczania na kierunku.

Menedżer kierunku uaktualnia listę przedmiotów i treści programowych, ze szczególnym uwzględnieniem zawartych w nim efektów kształcenia. Ma on do pomocy Radę Programową złożoną ze specjalistów z danego obszaru kształcenia, które powołuje Rada Wydziału. Zadaniem rady jest przygotowanie (lub zmiana) programu studiów. Menedżer kierunku wskazuje i ustala z Dziekanem koordynatorów przedmiotów, którzy opracowują programy przedmiotów.

Udział wszystkich interesariuszy wewnętrznych w procesie określania koncepcji kształcenia na wizytowanym kierunku należy określić jako bardzo satysfakcjonujący. Stosowane na Wydziale nowatorskie rozwiązania organizacyjne, (w tym powołanie menedżerów kierunków), pozwalają na wykorzystanie pełnego potencjału wszystkich interesariuszy wewnętrznych przy realizacji koncepcji kształcenia, a w ramach niej prowadzenia takiego profilu kształcenia i osiąganie celów i efektów, które odpowiadają zarówno potrzebom otoczenia, ale także perspektywom rozwoju kierunku zawartych w Strategii Wydziału.

Interesariusze zewnętrznymi to przede wszystkim pracodawcy skupieni wokół Programu Partnerstwa Biznesowego i Rady Biznesu składającej się z Partnerów Biznesowych Wydziału. Wszyscy oni w sposób konstruktywny wpływają na koncepcję kierunku i perspektywy jego rozwoju. Program Partnerstwa Biznesowego zakłada ścisłą współpracę z pracodawcami. Program określa również zakres współpracy między partnerami (Uczelnią a otoczeniem biznesowym) w obszarze kształcenia i badań naukowych. Daje także możliwość uczestniczenia przez studentów w stażach, wizytach studyjnych, spotkaniach z pracodawcą, szkoleniach prowadzonych przez praktyków rynku. W programie tym uczestniczą, jako interesariusze zewnętrznymi przedstawiciele m.in. Delta Trans Logistyka, DB Schenker, Grupa Żywiec, DHL Express, C-Hartwig.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.1) Koncepcja kształcenia na kierunku *logistyka* Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie w pełni wpisuje się w misję i strategię rozwoju Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu oraz strategię Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie. Strategie te podzielone są na zakresy obejmujące profil kształcenia, produkty dydaktyczne, nowe obszary działalności oraz rozwój kadry. Określone w strategii cele potwierdzają rangę, jaką Uczelnia zamierza przykładać w przyszłości do sfery kształcenia praktycznego. Analiza i ocena koncepcji kształcenia pozwala na stwierdzenie, że kierunek ma wyraźnie określoną tożsamość. Program kształcenia na kierunku *logistyka* szczególnie na studiach inżynierskich, charakteryzuje się innowacyjnością, różnorodnością oraz elastycznością. Jest zgodny z nowatorskimi trendami w kształceniu na tym kierunku studiów w polskim szkolnictwie wyższym.

1.2) Kadra akademicka, studenci oraz przedstawiciele rynku pracy, uczestniczą w budowaniu koncepcji kształcenia kierunku *logistyka* i jego perspektyw rozwojowych. Podczas wizytacji Uczelnia przedstawiła dokumentację dotyczącą współpracy z interesariuszami wewnętrznymi, a przede wszystkim zewnętrznymi, w tym opinie i rekomendacje dotyczące koncepcji kształcenia na wizytowanym kierunku. Studenci uczestniczą w określaniu koncepcji kształcenia poprzez udział w posiedzeniach rady Wydziału, która stanowi centralny organ kolegialny jednostki oraz komisji ds. zapewnienia jakości kształcenia. Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie ustalania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, poziomie i profilu studiów, w tym określenia celów i efektów kształcenia oraz perspektyw rozwoju należy uznać za wysoki.

Kryterium 2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

2.1)

Uchwałą nr 36/2011/2012 Senat pozytywnie zaopiniował efekty kształcenia dla realizowanych w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu kierunków studiów. Następnie Uchwałą nr 98/2012 z dnia 20 lipca 2012 roku Konwent Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, na podstawie przedłożonych projektów zaopiniowanych przez Senat, określił efekty kształcenia dla kierunku *logistyka*, stanowiące załącznik nr 1 do ww. Uchwały.

Obowiązujące na kierunku *logistyka* plany i programy nauczania wprowadzono Uchwałą nr 3/2014 Rady Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 24 czerwca 2014 roku w sprawie uchwalenia planów i programów nauczania dla II, III i IV roku studiów I stopnia oraz II roku studiów II stopnia na rok akademicki 2014/2015, a także Uchwałą nr 4/2014 Rady Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 23 września 2014 roku w sprawie uchwalenia planów i programów nauczania dla I roku studiów I i II stopnia na rok akademicki 2014/2015.

Powyższe dokumenty zostały opracowane z uwzględnieniem wymogów wynikających z rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji Dla Szkolnictwa Wyższego.

Na ocenianym kierunku studiów realizowana jest również koncepcja kształcenia oparta na standardach kształcenia dla kierunku *logistyka*, które stanowią załącznik do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 roku w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać Uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki. Od października 2014 roku obejmuje ona studentów IV roku (ostatni semestr studiów).

Kierunek *logistyka* w cyklach kształcenia rozpoczynających się po roku akademickim 2012/2013 został określony jako kierunek o profilu praktycznym i przyporządkowany do dwóch obszarów kształcenia: nauk społecznych i nauk technicznych. Udział punktów ECTS dla obszaru nauk technicznych wynosi 40 % a dla obszaru nauk społecznych 60%. Kierunek realizowany jest tylko na ścieżce studiów inżynierskich. Wskazano, iż opracowane kierunkowe efekty kształcenia zostały osadzone w obszarze nauk społecznych w dziedzinie nauk ekonomicznych w takich dyscyplinach jak: ekonomia, nauki o zarządzaniu oraz towaroznawstwo, natomiast w obszarze nauk technicznych w dziedzinie nauki techniczne w dyscyplinach: inżynieria produkcji, budowa i eksploatacja maszyn, transport. Dla wygasającego cyklu kształcenia (ostatni semestr studiów) opracowano sylwetkę absolwenta zgodną ze standardami kształcenia dla ścieżki inżynierskiej. Dla cyklu rozpoczynającego kształcenie po roku 2012/2013 efekty kierunkowe określono zgodnie z zasadami KRK w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W zakresie wiedzy określono 19 efektów, w tym sześć przyporządkowano do efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2012 roku, zał. 9 i do efektów z obszaru nauk technicznych, a 13 do efektów obszarowych z zakresu nauk społecznych. Dla umiejętności określono 23 efekty, w tym 11 przyporządkowano do efektów obszaru nauk społecznych a 12 do efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich oraz nauk technicznych, zaś jeden efekt jest przypisany do efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich i efektów z obszaru nauk społecznych. W zakresie kompetencji określono osiem efektów w tym sześć przyporządkowano do efektów obszarowych nauk społecznych a dwa do efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich wiążąc jeden z efektami z obszaru nauk technicznych i jeden z efektami obszaru nauk społecznych. Wszystkie efekty zostały właściwie przyporządkowane do efektów obszarowych dla profilu praktycznego. Opis efektów kierunkowych uwzględnia wszystkie efekty inżynierskie, co wypełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5.10.2011. Opracowane efekty kierunkowe dobrze wyznaczają tożsamość

kierunku, nadają specyfikę właściwą dla kształcenia w wizytowanym Wydziale. Efekty dobrze określają umiejętności odpowiednie dla studiów inżynierskich i uwzględniają założenia koncepcji kształcenia. Efekty przedmiotowe są dobrze osadzone we wskazanych dyscyplinach naukowych. Opis efektów kształcenia jest zgodny z zasadami KRK oraz koncepcją kształcenia.

Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA ocenili założone efekty kształcenia dla poszczególnych przedmiotów oraz specjalności i całego kierunku pozytywnie, wyrażając opinię, że założone efekty uda im się uzyskać w toku studiów i będą one cenne dla ich obecnych lub potencjalnych pracodawców.

Wydział Zamiejscowy w Chorzowie od wielu lat, zgodnie z misją Uczelni współpracuje z przedstawicielami rynku pracy, w tym z Radą Biznesu działającą przy Dziekanie Wydziału, w określaniu efektów kształcenia. Analiza przedmiotowych efektów kształcenia szczegółowo przedstawionych w kartach przedmiotów pozwala zauważyć, iż współpraca z Radą Biznesu przyniosła oczekiwane rezultaty. Do efektów kształcenia na poziomie przedmiotów, a także częściowo na poziomie kierunku, wprowadzono sugerowane przez pracodawców umiejętności jak np.: umiejętność pracy w grupie (pracy zespołowej), umiejętności budowania projektów, umiejętności miękkie, jak np. radzenie sobie ze stresem, umiejętności podejmowania decyzji a także akcentowanie umiejętności językowych w tym języka biznesu. Efekty przedmiotowe rozwijają i konkretyzują efekty kierunkowe wykazując spójność z efektami kierunkowymi oraz obszarowymi.

Zdaniem studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA założone dla ich kierunku efekty kształcenia są spójne z efektami założonymi dla poszczególnych przedmiotów. Nie wskazali oni na przykłady przedmiotów niedostosowanych do programu kształcenia kierunku logistyka, które byłby odległe od tej dziedziny nauki.

Według studentów założone efekty kształcenia odzwierciedlają oczekiwania lokalnego rynku pracy i z uzyskanymi kwalifikacjami studenci będą w stanie uzyskać pracę na stanowisku związanym z kierunkiem logistyka.

Absolwenci kierunku wpływają na kształtowanie jego efektów kształcenia, zwłaszcza poprzez działalność w Stowarzyszeniu Absolwentów, które ma na celu m.in. transfer doświadczeń pomiędzy absolwentami, a studentami. Do absolwentów jest także wysyłana ankieta dot. badania losu absolwentów.

Przedstawiona macierz efektów kształcenia, jak i karty przedmiotów pokazują powiązania między efektami kierunkowymi a przedmiotowymi oraz obszarowymi. Zachowana hierarchiczna struktura efektów kształcenia - od efektów przedmiotowych poprzez kierunkowe do obszarowych wskazuje, iż istnieją pełne możliwości osiągnięcia efektów kierunkowych poprzez realizację efektów szczegółowych. Istotnym uzupełnieniem realizacji efektów kierunkowych są efekty kształcenia opracowane dla praktyk zawodowych.

Uczelnia określiła efekty kształcenia dla praktyk zawodowych jedynie w zakresie umiejętności. Są one właściwie określone. Zespół Oceniający uważa jednak, że warto określić efekty również w zakresie kompetencji społecznych, które praktyka niewątpliwie przynosi. Efekty określone dla praktyki zawodowej wyraźnie wzmacniają osiągnięcie efektów kierunkowych, co pokazują również odpowiednie odniesienia w macierzy efektów. Można tu wskazać dla przykładu także efekty kierunkowe jak, - *student stosuje systemy normatywne oraz wybrane normy i reguły (prawne, zawodowe, etyczne) w celu rozwiązania konkretnego zadania logistycznego, student analizuje, posiada umiejętność analizowania, modelowania i wdrażania procesów i systemów logistycznych z wykorzystaniem właściwych narzędzi informatycznych*, które są uszczegółowione i skonkretyzowane w efektach praktyki zawodowej określonych dla umiejętności. Są też określone efekty które integrują efekty uzyskiwane na praktyce zawodowej z efektami przedmiotowymi, np. *posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy z uwzględnieniem umiejętności nabytych podczas praktyki zawodowej*.

Zdaniem studentów w toku studiów są oni w stanie osiągnąć założone kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia przy przewidywanym punktem ECTS nakładzie pracy, przede

wszystkim dzięki właściwie dobranemu programowi studiów. Także program praktyk zawodowych i możliwość jego realizacji została przez studentów oceniona korzystnie.

Opis efektów kształcenia kierunkowych oraz przedmiotowych udostępniony jest studentom na platformie Moodle (w tym na sylabusach) poprzez osobiste konta internetowe w sieci Extranet.

Opis ten jest czytelny i przejrzysty. Studenci są informowani o tym, że sylabusy każdego z przedmiotów znajdują się w systemie, a poza tym zwykle w ramach zajęć organizacyjnych otrzymują oni wydruki tychże sylabusów.

Obok opisu efektów kształcenia sylabusy zawierają także informację dotyczącą liczby punktów ECTS, formy zaliczenia przedmiotu oraz szczegółowe wskazanie literatury przedmiotu.

2.2).

Efekty kształcenia zarówno na poziomie kierunku, jak i przedmiotu sformułowane są w sposób jasny i zrozumiały, umożliwiając ich sprawdzalność. Używane terminy takie np. jak student potrafi, potrafi wykorzystać, zna, wie, interpretuje, rozróżnia, jest przygotowany i tp. tworzą możliwości oceny i sprawdzalności efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji. Efekty kierunkowe są sprawdzalne poprzez efekty przedmiotowe, których nie tylko suma ale i synergia daje możliwość sprawdzenia efektu kierunkowego. Przedstawione przyporządkowania w kartach przedmiotu oraz macierzy efektów pokazują rolę każdego przedmiotu w sprawdzeniu efektu kierunkowego. Ponadto opis efektów na poziomie przedmiotów i kierunku wyraźnie nawiązuje do dyscyplin naukowych, z których te dyscypliny się wywodzą i do aspektów logistycznych, co czyni je zrozumiałymi.

Efekty kształcenia zamieszczone w sylabusach poszczególnych przedmiotów zdaniem studentów zostały sformułowane w sposób czytelny i przejrzysty, czego potwierdzeniem była wiedza studentów na temat tego pojęcia zaprezentowana przez nich podczas spotkania z ZO PKA. Studenci wskazali, że sylabusy w zakresie efektów kształcenia są omawiane podczas pierwszych zajęć organizacyjnych z każdego przedmiotu.

2.3)

Uczelnia podjęła prace nad Systemem Pomiaru Kierunkowych Efektów Kształcenia. Zespół Oceniający otrzymał do wglądu opracowany dokument „Pomiar kierunkowych efektów kształcenia w grupie WSB”. Stan prac nad tym dokumentem jest bardzo zaawansowany. Dla kierunku *logistyka* wskazano kluczowe efekty kształcenia które będą podlegać ocenie. Wskazano procedurę oceny, określono szczegółowe kryteria dla oceny tych efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Weryfikacja efektów kierunkowych rozpocznie się w bieżącym roku akademickim. Zespół Oceniający bardzo wysoko ocenia te prace. Obecnie na wizytowanym Wydziale podstawowym szczeblem weryfikacyjnym efekty kształcenia są efekty przedmiotowe. W kartach przedmiotu podano katalog sposobów weryfikacji efektów kształcenia, który jest dostosowany do specyfiki przedmiotu i jego celów. System ten jest szczegółowo określony w Regulaminie studiów oraz w kartach przedmiotu poprzez wskazanie warunków zaliczenia przedmiotu, jak i uzyskania zaliczenia całego toku studiów. Regulamin praktyk zawodowych określa zasady organizacji praktyk oraz tryb i zasady zaliczania, w tym na podstawie pracy zawodowej.

Ponadto system oceny efektów kształcenia jest przedmiotem odpowiednich zarządzeń dziekana, jak np. w sprawie dyplomowania – zarządzenie nr 13/2014. Zasady weryfikacji przedmiotowych efektów kształcenia, jak i dyplomowania są umieszczone w sylabusach, które są dostępne dla studentów w sieci Extranet.

W kartach przedmiotu znajdują się metody weryfikacji zakładanych efektów kształcenia odnoszące się do każdego efektu w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Katalog metod sprawdzania, sposobów weryfikacji efektów kształcenia przewiduje w zależności od specyfiki przedmiotu i efektu: test, projekt, określenie parametrów projektu, rozwiązanie studium przypadku, analizę ryzyka, dyskusję, pracę w grupie, sprawdzian, quizy, zadania domowe na

platformie Moodle, kolokwium, prezentację, aktywności indywidualne, pracę pisemną. Wszystkie wskazane sposoby weryfikacji zostały właściwie przyporządkowane do zakładanych efektów przedmiotowych. Zaliczenie praktyki zawodowej odbywa się na podstawie zaświadczenia i sprawozdania z praktyki oraz opinii zakładowego opiekuna praktyk. Student nie otrzymuje zaliczenia praktyki w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na praktyce, negatywnej opinii opiekuna praktyki. W takim przypadku student powtarza praktykę.

Na pisemny wniosek studenci mogą ubiegać się o częściowe lub całkowite zaliczenie praktyk na podstawie wykonywanej pracy zawodowej. Całkowite lub częściowe zaliczenie praktyki można otrzymać na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu zawierające opis zakresu wykonywanych obowiązków.

O wymiarze zaliczenia praktyki decyduje Dziekan. Przy ustalaniu wymiaru praktyk brany jest pod uwagę staż pracy oraz zgodność z kierunkiem studiów.

Na podstawie przedstawionych sylabusów, a także w oparciu o zdanie studentów należy stwierdzić, że założony system weryfikacji obejmuje zarówno mierze wiedzę studentów, jak i ich umiejętności oraz kompetencje społeczne.

Przyjęte formy weryfikacji to przede wszystkim testy, formy opisowe oraz prace projektowe. Studenci wskazali także na przykłady zaliczeń ustnych. W zakresie weryfikacji umiejętności i kompetencji społecznych studenci wskazali, że występują formy dyskusji, czy prezentacji multimedialnych opracowywanych przez grupę studentów.

Studenci podczas spotkania z ZO PKA wskazali, że są zadowoleni z form i sposobów weryfikacji uzyskiwanych efektów kształcenia.

System oceny osiągnięć efektów kształcenia realizowany jest na szczeblu przedmiotów oraz uwzględnia moduł praktyki zawodowej a także ocenę końcowych efektów kształcenia. System umożliwia pomiar efektów kształcenia z uwagi na rozłożenie efektów kierunkowych na efekty przedmiotowe w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych a następnie przyporządkowanie im odpowiednich sposobów oceny na poszczególnych zajęciach. Regulamin studiów i zarządzenia Rektora i Dziekana określają zasady zaliczenia poszczególnych semestrów, jak i całego toku studiów. Proces dyplomowania szczegółowo ujęty jest w Regulaminie studiów oraz w standardach prac dyplomowych i zasadach przeprowadzania egzaminu dyplomowego.

Zasady dyplomowania przewidywały dla studiów I stopnia na ścieżce inżynierskiej na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych jako końcowe efekty kształcenia - projekty dyplomowe. Od roku akademickiego 2014/2015 na kierunku *logistyka* prace dyplomowe przybierają formę zespołowego projektu dyplomowego. Zarządzenie dziekana nr 18/2014 z dnia 1.10.2014 szczegółowo określa: zasady dotyczące standardów prac dyplomowych (projektów dyplomowych), zasady oceniania prac, w tym kryteria oceny projektu przez promotora i recenzenta, obrony projektu dyplomowego. Określono zasady wyboru tematyki projektu. Projekt może być realizowany indywidualnie lub w grupach 3-4 osobowych. Projekt ma być rozwiązaniem lub koncepcją rozwiązania problemu praktycznego np. jako projekt eksperymentu, opracowanie modelu, studium przypadku, opracowanie oprogramowania i tp. Egzamin dyplomowy na kierunku *logistyka* obejmuje: Prezentację projektu z wagą 0,3 odpowiedź na pytania z zakresu projektu z wagą 0,3 i odpowiedź na pytania z zakresu tematyki kierunkowej z wagą 0,4. Wynik ostateczny dyplomu oblicza się na podstawie: 60 % średniej arytmetycznej uzyskanych ocen z przedmiotów objętych programem studiów, 20 % średniej arytmetycznej ocen projektu dyplomowego, 20% oceny z egzaminu dyplomowego

Ocena projektu ma sformułowane następujące kryteria: Cele i tezy pracy z wagą 0,2, merytoryczna ocena pracy projektowej z wagą 0,5, dobór metod badawczych z wykorzystaniem literatury z wagą 0,2, wymogi formalne z wagą 0,1. Opracowano skalę ocen dla projektu dyplomowego. Do roku akademickiego 2013/2014 kryteria te były nieco inne. I tak uwzględniano następujące komponenty z wagami: Problem badawczy z wagą 0,2; Przyjęte rozwiązania z wagą 0,5; Metody i techniki wykorzystane dla rozwiązania problemu z wagą 0,2; Wymogi formalne z waga 0,1.

Analiza losowo wybranych prac dyplomowych/projektów dyplomowych, ich recenzji jak również dokumentacji dotyczącej egzaminu dyplomowego wskazuje że zasady dyplomowania są przestrzegane. Tematyka prac dyplomowych, jak i projektów dyplomowych jest związana z zakresem programowym kierunku *logistyka*. Realizowane obecnie prace inżynierskie obejmują takie tematy jak np: Projekt zagospodarowania przestrzeni ładunkowej dla zorganizowania mobilnego magazynu, Projekt arkusza oceny dostawcy usług transportowych, Analiza przepływu materiałów w wybranym przedsiębiorstwie, Analiza słabych i mocnych stron istniejącego magazynu w celu poprawy jego działania i efektywnego wykorzystania przestrzeni magazynowej Projekt procedury zabezpieczania przewozu dzieł sztuki.

System oceny w tym końcowych efektów kształcenia jest przejrzysty i umożliwia zmierzenie i ocenę efektów kształcenia na poszczególnych jego etapach.

Podczas spotkania z ZO studenci stwierdzili, że przyjęty w ramach kierunku *logistyka* system oceny efektów kształcenia umożliwia zmierzenie i ocenę efektów kształcenia zarówno w ramach sesji egzaminacyjnej, jak i w czasie semestru poprzez regularnie pojawiające się formy weryfikacji cząstkowej. Proces dyplomowania obejmuje seminaria inżynierskie oraz egzamin dyplomowy. SeminaRIA opierają się przede wszystkim na konsultacji poszczególnych fragmentów przygotowywanych prac dyplomowych, bądź pomocy w prowadzonych pracach o charakterze projektowo-badawczym.

Wymagania stawiane studentom w procesie dyplomowania są bardzo szczegółowo wystandaryzowane poprzez: opracowane standardy prac dyplomowych, warunki zaliczenia seminarium dyplomowego i oceny pracy dyplomowej, warunku egzaminu dyplomowego ze wskazaniem wymagań dla oceny bardzo dobrej, dobrej, dostatecznej oraz przypadku w którym ocena jest niedostateczna. Ponadto wystandaryzowane są wymagania dla poszczególnych przedmiotów poprzez wskazanie wymagań wstępnych, warunków zaliczenia przedmiotu i sposobów weryfikacji zakładanych efektów kształcenia. Wymagania te znajdują się w kartach przedmiotu.

Przyjęte przez prowadzących wymagania w ramach poszczególnych przedmiotów są zdaniem studentów odpowiednie. Nie wskazali oni na przykłady przedmiotów, których zaliczenie byłoby bardzo trudne i wymagające nadmiernie wyęźzonej pracy własnej studenta. Nie wskazano na przykłady wykorzystywania warunkowego powtarzania przedmiotu, co sugeruje, że wymagania są dostosowane do wiedzy osiągniętej przez studentów w toku kształcenia.

Uczelnia wskazała trzy podstawowe przyczyny odsiewu studentów, tj. rezygnację ze studiów spowodowaną niemożliwością pogodzenia pracy zawodowej i studiów lub wyjazdem zagranicznym, skreślenie z listy studentów ze względu na niewnoszenie opłat za studia oraz skreślenie z listy studentów ze względu na niezłożenie pracy dyplomowej.

Najwyższa skala odsiewu występuje w ramach pierwszego roku studiów, najniższa – w ramach ostatniego roku studiów.

Skala odsiewu a więc rezygnacji ze studiów z powodu niezaliczenia sesji lub skreśleń z tego tytułu jest niewielka i od trzech lat utrzymuje się na poziomie 3%. Nakładając na to strukturę wystawianych ocen można zauważyć, że udział ocen niedostatecznych jest umiarkowany ale znaczący i wynosi około 15%, zaś oceny dostateczne i dostateczne plus na dyplomie stanowią około 21% co pozwala uznać, że wymagania stawiane studentom są rzetelne a proces oceny nie budzi zastrzeżeń, co również potwierdza przegląd prac etapowych.

Zdaniem studentów skala odsiewu nie jest wysoka i zwykle dotyczy studentów, którzy mimo zapisania się na studia – w ogóle ich nie podjęli.

Studenci mają zapewniony dostęp do informacji dotyczących stosowanego systemu oceny osiągnięć studentów. Każdy student posiada swoje osobiste konto w Extranecie (internetowy system wymiany informacji). Student ma na tym koncie informacje dotyczące programu studiów, indywidualnego planu zajęć, warunków zaliczania przedmiotu, sposobów weryfikacji efektów kształcenia z podziałem na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, terminów dyżurów wykładowców, oraz władz Uczelni, praktyk zawodowych, staży zawodowych, pomocy materialnej

Szczegółowe informacje o przedmiotach w postaci karty przedmiotów, efektach kształcenia są zawarte na platformie e-learningowej Moodle.

Sylabusy, lub ich skrótowe formy są wręczane studentom podczas pierwszych zajęć organizacyjnych z każdego z przedmiotów.

Tego typu forma udostępnienia informacji na temat stosowanego systemu oceny odpowiada ogółowi studentów.

Na kierunku *logistyka* kształcenie na odległość ma formę wspomagającą proces dydaktyczny. Studenci i wykładowcy Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie WSB w Poznaniu mogą liczyć na stałą pomoc w zakresie obsługi platformy e-learningowej. Na wydziale zatrudniony jest administrator platformy a także funkcjonuje Pełnomocnik Dziekana ds. E-learningu. Zadania pełnomocnika zostały szczegółowo przedstawione w raporcie samooceny. Są one bardzo szerokie i wspomagają proces dydaktyczny. Podstawowym Zadaniem pełnomocnika jest pozyskiwanie i rozpowszechnianie wiedzy z dziedziny e-learningu w WSB, w szczególności:

Na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie zostało wdrożonych lub stale jest wdrażanych wiele projektów e-learningowych, jak np.: projekt eSyllabus/eSerwis rozwijany od 2004 roku ;produkcja contentów e-learningowych - finansowanych z Europejskiego Funduszu Strukturalnego; realizacja testów do samodzielnej nauki wspomagających kształcenie dziś już 16 przedmiotów (przy czym dla kierunku *logistyka* jest ich mniej), realizacja samouczków obsługi platformy e-learningowej Moodle, dedykowanych dla studentów .

Głównym założeniem projektu eSyllabus jest stworzenie bazy sylabusów do wszystkich przedmiotów w formie elektronicznej. Obecnie uproszczone wersje minimów programowych znajdują się na platformie e-learningowej i są dostępne dla studentów uczestniczących w zajęciach różnego typu. Celem tego projektu jest wytworzenie bazy dla dalszego rozwijania serwisów internetowych (tzw. eSerwisów) do przedmiotów wykładanych na Wydziale Zamiejscowym. Projekty eSyllabus/eSerwis zaowocowały wieloma kursami do przedmiotów i służą obecnie realizacji metody blended learning.

Dodatkowo, w ramach projektu dofinansowywanego ze środków Unii Europejskiej „**Uczenie się logistyki przez doświadczenie – program rozwoju WSB w Poznaniu**” (POKL.04.03.00-00-066/12), od roku 2013/2014 przygotowywane są tzw. e-serwisy stanowiące kompleksowe opracowania dotyczące przedmiotów obowiązujących na kierunku *logistyka*, na które składają się karty prowadzenia przedmiotów, karty pracy studenta, określenie efektów kształcenia i pomiaru efektów kształcenia – wszystkie e-serwisy opracowane w ten sposób zostaną udostępnione dla studentów na platformie e-learningowej. Wspomniane e-serwisy mają stanowić standardy prowadzenia poszczególnych przedmiotów w ramach kierunku *logistyka*, dla wszystkich prowadzących dany przedmiot. W ramach projektu powstanie 108 serwisów w języku polskim i 15 e-serwisów w języku angielskim.

Jak wskazali studenci, platforma e-learningowa, która stanowi uzupełnienie założonych godzin kontaktowych, jest wykorzystywana do przesyłania materiałów dydaktycznych. W przypadku trzech przedmiotów zaliczenie miało formę e-learningową, co wymagało od studentów zalogowania się na ich indywidualnym koncie na wewnątrzuczelnianej platformie informatycznej w określonym terminie i udzielenia pisemnej odpowiedzi na zadawane pytania.

2.4)

Badania losów absolwentów prowadzone są na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie od kilku lat przez Biuro Karier i Praktyk WSB. Badania te ujęte są w formę wspomnianego wyżej programu Badanie Atrybutów Marki. Badania te prowadzi się dla wszystkich Uczelni funkcjonujących w ramach grupy Wyższych Szkół Bankowych. Zespół oceniający otrzymał komplet dokumentów związanych z badaniem losów zawodowych absolwentów WSB w Poznaniu, w tym Wydziału Zamiejscowego w Poznaniu. Ankieta zawiera 27 pytań, które mogą dać cenne informacje dla doskonalenia procesu kształcenia, jak np. Jakich umiejętności brakuje Pani/Panu w aktualnej wykonywanej pracy zawodowej oraz Czego brakowało Pani/Panu w programie ukończonych studiów, W jakim stopniu odbyte studia przygotowały Pana/ Panią do opisanego, analizy i

interpretacji zdarzeń i procesów zachodzących w przedsiębiorstwie. Również jako cenne należy uznać pytanie dotyczące wskazania programów komputerowych, które absolwent wykorzystuje w pracy zawodowej. Przeprowadzono wstępne badania absolwentów Wydziału. Wyniki badań ankietowych a także w postaci wywiadu telefonicznego wykorzystano w budowaniu efektów kształcenia kładąc nacisk na kształtowanie umiejętności miękkich i nauki języków obcych. Zespół Oceniający otrzymał do wglądu bardzo wnikliwie opracowanie syntetyczne obejmuje wyniki badania ankietowego absolwentów Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie za lata 2012, 2013 i 2014.

Na podstawie przedstawionej dokumentacji dotyczącej Badania Atrybutów Marki należy stwierdzić, że wyniki ankiet kierowanych do absolwentów są brane pod uwagę podczas dokonywania ogólnej oceny kierunku w ramach badania. Wgląd do wyników ankiet mają także przedstawiciele Samorządu Studenckiego uczestniczący w posiedzeniach Komisji ds. zapewniania jakości kształcenia.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Prace etapowe są zgodne z programem kształcenia ujętym w sylabusach poszczególnych przedmiotów. Poziom wymagań nie budzi zastrzeżeń. Prace dyplomowe są zgodne z zakresem kierunku *logistyka*. Poziom prac jest zróżnicowany. Prace są rzetelnie oceniane.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego - ocena: wyróżniająca

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

2.1) Zakładane efekty kształcenia dla kierunku *logistyka* dla studiów I stopnia inżynierskich są zgodne z zasadami Krajowych Ram Kwalifikacji oraz koncepcją kształcenia. Efekty kierunkowe uwzględniają wszystkie efekty inżynierskie określone w przepisach prawa. Efekty kierunkowe i przedmiotowe uwzględniają oczekiwania rynku pracy, dobrze ilustrują profil praktyczny akcentując umiejętności w zakresie aspektów logistycznych w tym również umiejętności miękkie. Efekty kształcenia zostały określone we współpracy z przedstawicielami pracodawców i wyraziście wyznaczają specyfikę studiów I stopnia w tym inżynierskich .

2.2) Efekty kształcenia zostały opisane językiem zrozumiałym i pozwalającym na ich pomiar. Zdaniem studentów ich osiągnięcie w zamierzonym cyklu dydaktycznym i przy założonej siatce godzinowej jest możliwe.

2.3) Wydział stosuje przejrzysty system oceny efektów na poszczególnych przedmiotach w ujęciu semestralnym jak i bieżącym a także w procesie dyplomowania. Zasady dyplomowania są precyzyjnie określone. System oceny jest dostępny na indywidualnych kontach internetowych studentów.

2.4) Wydział prowadzi monitoring losów zawodowych absolwentów i wyniki wykorzystuje do doskonalenia efektów kształcenia

Kryterium 3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

3.1)

Program kształcenia opracowany dla cyklu wygasającego uwzględnia wszystkie treści kształcenia określone w standardach kształcenia opracowanych dla kierunku *logistyka* w ścieżce inżynierskiej co sprawia że zakładana sylwetka absolwenta może być osiągnięta. Realizowane w tym cyklu specjalności takie jak: Logistyka i spedycja międzynarodowa, logistyka handlu i dystrybucji konkretyzują treści określone na przedmiotach ujętych w standardach a także je rozwijają i uszczegóławiają, są spójne z treściami określonymi w standardach kształcenia. Program

kształcenia opracowany dla cyklu uwzględniającego KRK wskazuje iż każdy efekt kierunkowy znajduje wsparcie w kilku lub kilkunastu przedmiotach. Efekty przedmiotowe znajdują z kolei wsparcie w treściach kształcenia określonych przedmiotów na co wskazują sylabusy a także opracowane macierze odniesień. Analiza treści kształcenia, form zajęć i metod dydaktycznych wskazanych w sylabusach pozwala stwierdzić, że efekty kształcenia na poziomie kierunku, jak i przedmiotu, mają pełną możliwość ich osiągnięcia. Oferta specjalności kształcenia dobrze wpisuje się w zakres programowy kierunku *logistyka* i rozwija możliwość realizacji zakładanych kierunkowych efektów kształcenia. Oferta ta obejmuje takie specjalności jak: Logistyka i spedycja międzynarodowa, logistyka handlu i dystrybucji bezpieczeństwo w logistyce, logistyka w MSP, Logistyka w organizacji, Zarządzanie usługami logistycznymi, Projektowanie i eksploatacja systemów logistycznych, Procesy i projekty logistyczne, Informatyka w logistyce. Istotnym wzmocnieniem realizacji efektów kształcenia jest stosowane specjalistyczne oprogramowanie informatyczne. I tak na przedmiotach wykorzystywane jest następujące oprogramowanie: grafika inżynierska, podstawy projektowania inżynierskiego, Autocad 2014, Informatyczne wspomaganie procesów dystrybucji, informatyka w zarządzaniu logistycznym, informatyka w zarządzaniu usługami informatycznymi, Vensim PLE 6,2, komputerowe wspomaganie procesów produkcyjnych, logistyka i zarządzanie łańcuchami dostaw, statystyka, technologia informacyjna, MS Office (arkusz kalkulacyjny Excel) laboratorium systemów logistycznych- Software Ideas Modeler.

Studia na kierunku *logistyka* kończące się nadaniem tytułu zawodowego inżyniera zarówno w cyklu standardowym, jak i w cyklu opartym na KRK trwają siedem semestrów. Ogólna liczba godzin zorganizowanych na studiach stacjonarnych wynosi 1909 a na studiach niestacjonarnych 1519 godzin. Program ten rozszerza praktyka zawodowa w wymiarze 3 miesiące od roku akademickiego 2014/2015. Ogólna liczba godzin oraz praktyka zawodowa tworzą właściwe ramy dla realizacji zakładanych efektów kształcenia. W programie studiów stacjonarnych przewidziano 679 godzin wykładów, 740 godzin konwersatoryjnych, 90 godzin laboratoryjnych i 400 godzin zajęć projektowych. Na studiach niestacjonarnych liczba godzin wykładowych wynosi 559, konwersatoriów - 510, laboratoryjnych - 90 godzin i projektowych zajęć w wymiarze 360 godzin. Zatem udział zajęć o charakterze praktycznym wynosi około 25 % na studiach stacjonarnych i 30 % na studiach niestacjonarnych. Warto podkreślić iż w programie kształcenia w grupie przedmiotów specjalnościowych dla każdej specjalności znajdują się dwa przedmioty określone jako „Studium przypadku z zakresu specjalności „Udział zajęć aktywizujących wynosi około 65 % ogółu zajęć na każdej z form studiów. Udział zajęć do wyboru jest dostosowany do wymogów określonych w odpowiednim rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego i nieco przekracza 30 % ogólnej liczby p. ECTS. Do zajęć do wyboru zalicza się : przedmioty specjalnościowe, języki obce, seminaria dyplomowe, przedmioty do wyboru .

Od października 2013 roku upracticznienie kształcenia na kierunku *logistyka* wspomagane jest dzięki realizacji projektu dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego p.t. „*Uczenie się Logistyki przez doświadczenie – program rozwoju Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu*”. Projekt realizowany jest we wszystkich trzech Wydziałach Uczelni w tym na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie a jego planowany termin zakończenia to grudzień 2015 roku.

Kluczowymi dla upracticzniania kształcenia na ww. kierunku działaniami, są:

- Przygotowanie **20 studiów przypadków z obszaru Logistyki** przez przedstawicieli branży TSL, które następnie zostaną włączone do procesu dydaktycznego .Niektóre studia przypadków będą także prowadzone przez przedstawicieli branży logistycznej – pracowników firm będących partnerami biznesowymi Wydziału,
- Stworzenie **nowego laboratorium informatycznego i wyposażenie go w specjalistyczne oprogramowanie logistyczne** (w tym Auto Cad 2014 i Flexism Simulation),
- Organizacja **wizyt studyjnych dla studentów kierunku *logistyka* do firm z branży logistycznej**,
- Organizacja szkoleń **doskonalących umiejętności zawodowe – specjalistyczne studentów kierunku *logistyka*** - zakres szkoleń konsultowany jest z przedstawicielami branży TSL i

stanowi odpowiedź na zapotrzebowanie pracodawców w zakresie praktycznych umiejętności studentów,

- Organizacja **3 i 6 miesięcznych staży krajowych i zagranicznych dla studentów w firmach z branży TSL** – należy zauważyć, że dotychczas zrealizowano 21 staży 3 – miesięcznych i 25 staży 6 – miesięcznych, w trakcie realizacji jest 7 kolejnych staży) i że po ww. stażach w firmach zatrudnionych zostało już łącznie 9 studentów Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu a 5 kolejnych dostało propozycję zatrudnienia,
- Organizacja **szkoleń z przedsiębiorczości dla studentów kierunku logistyka**; program zajęć obejmuje następujące bloki tematyczne: Komunikacja interpersonalna z elementami asertywności, Efektywna praca w zespole, Profesjonalna prezentacja biznesowa, Negocjacje w biznesie, Zarządzanie sobą w czasie i automotywacja, Efektywne uczenie się, rozwiązywanie problemów i tworzenie prac projektowych, Radzenie sobie ze stresem, Tworzenie dokumentów aplikacyjnych i rozmowa kwalifikacyjna vs samo zatrudnienie,
- Organizacja **szkoleń z zakresu ochrony środowiska naturalnego i rozwiązań proekologicznych w produkcji**; program zajęć obejmuje następujące bloki tematyczne: Istota zarządzania środowiskowego, Zarządzanie cyklem życia produktu, Projektowanie zorientowane na recykling/Istota Czystszej Produkcji, Istota recyrkulacji pokonsumpcyjnej
- Organizacja dla studentów kierunku *logistyka* **zajęć programowych z udziałem przedstawicieli branży TSL**,
- Organizacja **szkoleń z pisania biznesplanów**,
- **powołanie Rady Kierunku logistyka**, w skład której wchodzi czołowe firmy z branży logistycznej (C. Hartwig, DB Schenker, Delta Trans Logistik, ID Logistics, Johnson Controls, Kuehne+Nagel, JAS-FBG), **opiniujące, wspierające i biorące udział we wszystkich działaniach Wydziału w zakresie upracticzniania kierunku logistyka**.

Należy też odnotować zajęcia o charakterze praktycznymi takie jak: spotkania branżowe, których odbyło się w ostatnich trzech latach - 19, wizyty studyjne których było 10.

W procesie nauczania wykorzystywane są sprawdzone metody nauczania stosowane na Uczelniach ekonomicznych takie jak prezentacje, czy pokazy multimedialne. Znaczna część zajęć prowadzona jest metodami aktywizującymi takimi jak: warsztaty, laboratoria, realizacje projektów indywidualnych i zespołowych. Wykładowcy WSB stosują często takie metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy jak: klasyczna metoda problemowa, która stosowana jest przede wszystkim podczas konwersatoriów. metoda case study (studiów przypadków) i metoda sytuacyjna (metoda burzy mózgow zwana także metodą giełdy pomysłów), gra dydaktyczna (najczęściej gry symulacyjnej), metoda praktyczna, np. wykonywania ćwiczeń w ramach konwersatoriów, praca domowa zadawana zarówno z zajęć na zajęcia, jak i będąca podstawą zaliczenia semestru. Organizowane są również wizyty studyjne do centrów logistycznych, portów lotniczych, firm transportowych.

Standardem jest wykorzystywanie przez prowadzących zajęcia platformy e-learningowej, gdzie każdy z dydaktyków umieszcza sylabus do swoich zajęć, a często także materiały dydaktyczne czy innego typu dokumenty poszerzające wiedzę studentów.

Zdaniem studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA czas trwania kształcenia jest odpowiedni w stosunku do założonych efektów kształcenia.

Jako najbardziej preferowaną formę zajęć studenci wskazali na ćwiczenia, w ramach których pojawiają się elementy dyskusji z prowadzącym. Proporcję pomiędzy zajęciami ćwiczeniowymi, a wykładowymi studenci określili jako odpowiednią.

Stosowane formy e-learningowe określone przez samych studentów jako uzupełniające zostały ocenione pozytywnie w zakresie stopnia ich wykorzystania, a także w odniesieniu do jakości przesyłanych tą drogą materiałów.

System ECTS funkcjonuje na wizytowanym Wydziale od roku 2005. System ten dostosowano do obowiązujących przepisów prawa, w tym do: rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie warunków

prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia z dnia 5 października 2011 r. Ogólna liczba punktów określona dla studiów I stopnia inżynierskich kierunku *logistyka* wynosi 242 na studiach stacjonarnych i 222 na studiach niestacjonarnych. Zespół Oceniający uważa, iż ogólna liczba punktów na obu formach studiów powinna być taka sama, zaś wewnętrzna struktura przypisanych danemu przedmiotowi punktów może różnić się udziałem np. pracy własnej studenta i zajęć zorganizowanych. Liczba punktów ECTS w poszczególnych semestrach wynosi od 30 do 34 p ECTS przy czym w ostatnim semestrze z uwagi na praktykę zawodową liczba ta wynosi 42 punkty. Przyjęto iż Jeden punkt ECTS wymaga średnio od studenta 25-30 godzin pracy, zarówno w formie zajęć organizowanych przez Uczelnię, jak i w ramach indywidualnej pracy studenta (co zostało wyszczególnione i ujęte w przygotowanych kartach przedmiotów). Punkty ECTS przypisano każdemu z zajęć, a także praktykom studenckim, odbywanym w ramach studiów I stopnia, oraz za przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej. Zgodnie w wymogami, programy studiów przewidują możliwość wyboru przez studentów modułów kształcenia, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów. Na studiach stacjonarnych oferta Wydziału obejmuje naukę jednego z sześciu języków obcych (angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego lub włoskiego), a na studiach niestacjonarnych – jednego z pięciu (angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego i rosyjskiego). Program każdego kursu łączy harmonijnie naukę języka ogólnego z nauką języka fachowego.

Studenci zostali poinformowani o celu i zasadach funkcjonowania punktacji ECTS i określili przypisanie punktów poszczególnym przedmiotom jako odpowiednie.

Sekwencyjność przedmiotów została przez studentów oceniona pozytywnie. Wskazali oni na przykłady, kiedy wiedza nabywana w ramach niższych lat studiów jest wykorzystywana na wyższych latach. W razie potrzeby uruchamiane są dodatkowe zajęcia o charakterze wyrównawczym, które mają charakter nieodpłatny. Dobrym przykładem w tym zakresie, który wskazali studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA były zajęcia wyrównawcze z matematyki.

Wydział Zamiejscowy w Chorzowie ma opracowany program praktyki 12 tygodniowej która odbywa się na II roku studiów I stopnia. Praktyka zawodowa wpisana jest właściwie w program studiów i uwzględnia progres w zakresie wiedzy i umiejętności. Program praktyki obejmuje moduł obowiązkowy zawierający podstawy prawne i zakres działalności przedsiębiorstwa, organizację podmiotu gospodarczego, dokumentację organizacyjną, podstawy prawne -przepisy wewnętrzne funkcjonowania przedsiębiorstwa oraz miejsce logistyki w strukturze i funkcjach przedsiębiorstwa. Program praktyki zawiera moduły do wyboru. Spośród 11 oferowanych student ma zrealizować 4 do 6 modułów a w przypadku praktyki skróconej 2 -3 modułów. Moduły do wyboru obejmują takie obszary działalności przedsiębiorstwa jak: koszty, organizacja procesów logistycznych, planowanie zaopatrzenia procesów logistycznych, administracja transportu, logistyka w sferze dystrybucji, transport, zapasy, gospodarka magazynowa, łańcuchy dostaw, komputeryzacja przedsiębiorstwa, spedycja krajowa i międzynarodowa. Bardzo pożyteczną cechą realizowanego na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie programu praktyk zawodowych jest posiadanie modułowego programu praktyk zawodowych, zdefiniowanego nie tylko dla kierunku kształcenia i specjalności, ale także posiadającego warianty dopasowane do rodzaju instytucji i miejsca praktyki. Tak przygotowane programy modułowe są wskazówkami dla zakładowych opiekunów praktykantów, którzy są odpowiedzialni za zorganizowanie i przebieg praktyki, zgodnie z zawartymi porozumieniami stanowiącymi podstawę do odbycia praktyki zawodowej wg modułowego programu praktyk. Biuro Karier w ramach praktyk zawodowych z kierunku Logistyka współpracuje z ponad 500 firmami, stąd studenci odbywają praktyki w typowych firmach logistycznych i transportowych : ALSTOM Konstabl, Cargo Express, C.Hartwig Oddział Katowice, CTL Logistics, Delta Trans Logistyk, DB Schenker, DHL Express, DPD Polska, ESA Logistyka, GTL LOT Usługi Lotniskowe, JAS FBG, ID Logistics, Kuehne + Nagle, KZK GOP, Limatherm Components, Muller die Lilla Logistics Poland, PKP Cargo, Poczta Polska S.A., Polonia Logistyka, Raben Polska, Raben Transport, Speed Transport Logistyka, Śląskie Centrum Logistyki, Westrans Transport i

Spedycja Międzynarodowa, Żywiec Sprzedaż i Dystrybucja. Miejsca odbywania praktyk w pełni pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia w zakresie praktyki jak i kierunkowych.

Praktyka może być zrealizowana na podstawie skierowania Biura Karier, własnego wyboru miejsca praktyki, oraz zaliczenia praktyki w miejscu pracy studenta. 10% studentów korzysta ze skierowania Biura Karier, a 90% albo samodzielnie wyszukuje miejsce swoich praktyk, albo odbywa je w miejscu swojej pracy.

Miejsce praktyk jest weryfikowane przez Biuro Karier, które na podstawie wniosku studenta zezwala na odbycie praktyk w danej instytucji. Miejsce praktyk musi być zgodne z programem kształcenia na kierunku *logistyka*. Studenci zaliczający jako praktyki studenckie swoją pracę zawodową wskazali, że na okres praktyk zostali przeniesieni na stanowisko, które miało odpowiadać założonym efektom kształcenia.

Jak stwierdzili studenci, system ten pozwala na osiągnięcie, bądź udoskonalenie przez nich swoich umiejętności praktycznych.

Studenci pozytywnie odnieśli się do procedury aplikowania i kontroli praktyk studenckich.

Rok akademicki Na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie WSB w Poznaniu rozpoczyna się 1 października i trwa do 30 września następnego roku kalendarzowego i składa się z semestru zimowego i letniego. Organizacja studiów na kierunku *logistyka* odbywa się według wyznaczonego przez Rektora harmonogramu roku akademickiego. Studia inżynierskie na kierunku *logistyka* trwają trzy i pół roku i obejmują siedem semestrów. Okresem zaliczeniowym jest semestr. Każdy przedmiot (podstawowy, kierunkowy, specjalnościowy) kończy się zaliczeniem lub egzaminem. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie zaliczeń z wszystkich przedmiotów i pozytywnej oceny z egzaminów i praktyk przewidzianych planem studiów oraz uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS (210 punktów na studiach inżynierskich). Studenci mają prawo do jednego terminu zaliczeń i egzaminów w trybie zwykłym i jednego w trybie poprawkowym. Warunkiem zaliczenia seminarium dyplomowego na ostatnim semestrze studiów jest złożenie pracy dyplomowej oraz jej przyjęcie do obrony przez promotora.

Podstawą organizacji procesu dydaktycznego na kierunku *logistyka* jest plan studiów zatwierdzony przez Radę Wydziału, obejmujący spis przedmiotów wraz z wykazem godzin, formę ich realizacji i zaliczenia, liczbę punktów ECTS w podziale na semestry i lata studiów oraz warunki ukończenia studiów.

Zajęcia dydaktyczne na studiach stacjonarnych prowadzonych na kierunku *logistyka* odbywają się od wtorku do czwartku. Na studiach niestacjonarnych odbywają się one w systemie weekendowym (sobotnio-niedzielnym) co dwa tygodnie. Zjazdy na studiach niestacjonarnych odbywają się według ustaleń zawartych w harmonogramie roku akademickiego. Analiza harmonogramu zajęć pozwala stwierdzić, że nie występuje nadmierna koncentracja zajęć z jednego przedmiotu jak i jednego nauczyciela akademickiego. Wszyscy wykładowcy prowadzący zajęcia w danym semestrze zobligowani są do wyznaczenia terminów konsultacji dla studentów, które są dostępne w Extranecie.

Przeciętna liczba osób w grupach wykładowych wynosi 100 osób, w grupach konwersatoryjnych 36 osób, a w grupach konwersatoryjnych prowadzonych w salach komputerowych 18 osób. Umożliwia to stosowanie odpowiednich technik nauczania pozwalających na opanowanie przez słuchaczy materiału omawianego podczas wykładów. Liczebność grup lektoratowych oscyluje w granicach 10-20 studentów, a grup specjalnościowych mieści się w granicach 20-40 osób.

Studenci pozytywnie odnieśli się do organizacji kształcenia na wizytowanym kierunku, wskazując że liczba zajęć jest duża, jednakże akceptowalna. Harmonogram zajęć jest dobrze skonstruowany. Należy wskazać pozytywny przykład jakim było włączenie na wniosek studentów nowego przedmiotu do programu kształcenia, tj. przedmiotu „Wprowadzenie na rynek pracy”.

Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość indywidualizacji swojego procesu kształcenia poprzez zastosowanie regulaminowej instytucji Indywidualnego Toku Studiów, który może być przyznany m.in. studentom niepełnosprawnym, po indywidualnej decyzji kierownika

jednostki organizacyjnej. Taką możliwość mają również studenci wybitnie uzdolnieni, w tym studiujący na więcej niż jednym kierunku.

Uczelnia, mimo niedostosowania budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych oferuje pomoc studentom niepełnosprawnym, np. w zakresie organizacji planu studiów. W chwili wizytacji kierunku, nie studiowały tam osoby z niepełnosprawnościami ruchowymi, czy psychicznymi, a jedynie z lżejszym stopniem niepełnosprawności.

W ramach innych kierunków studiów WZ w Chorzowie sprawnie radzi sobie z pomocą i indywidualizacją procesu studiowania osób niepełnosprawnych, między innymi poprzez możliwość zmiany formy egzaminu, czy dowozy osób niepełnosprawnych do budynku Uczelni.

Regulamin Studiów przewiduje możliwość indywidualizacji procesu studiowania dla studentów najzdolniejszych i osiągających wysokie wyniki w nauce. Decyzję w tej sprawie na wniosek studenta podejmuje Dziekan Wydziału. Indywidualizacja kształcenia przewiduje studiowanie wg autorskich programów pod opieką nauczyciela akademickiego. Ponadto indywidualizacja studiów odbywa się poprzez wybór zróżnicowanej oferty tematycznej seminarium dyplomowego, jak i przez wybór specjalności, przedmiotów do wyboru oraz języków obcych.

3.2)

Sformułowane kierunkowe efekty kształcenia dla studiów inżynierskich są bardzo dobrze wspierane przez dobór właściwych treści kształcenia osadzonych w dyscyplinach naukowych, w których określono efekty kształcenia. Znaczący udział aktywizujących zajęć, w tym odbywających się w warunkach zbliżonych do środowiska pracy, współpraca z otoczeniem biznesowym, w tym sektorem logistycznym, akcentuje i dopełnia praktyczny profil kształcenia. Dobór sposobów weryfikacji efektów przedmiotowych z podziałem na efekty wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uwzględnia specyfikę przedmiotu, jego cele i treści kształcenia. Zatem wszystkie elementy procesu kształcenia tworzą spójną całość.

Kierunek dotychczas nie był wizytowany.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

3.1) Program studiów z uwagi na dobór treści kształcenia, form zajęć uwzględniających wymogi profilu praktycznego, jak i wymogi kształcenia inżynierskiego umożliwia realizację wszystkich efektów kształcenia na poziomie przedmiotu oraz i kierunkowych efektów kształcenia. Stosowana przez Jednostkę platforma e-learningowa głównie służy do przesyłania materiałów dydaktycznych, które są oceniane przez studentów pozytywnie. Przewidziano regulaminowe możliwości indywidualizacji toku kształcenia, które są korzystnie oceniane przez studentów. Organizacja trybu kształcenia uwzględnia także wnioski samych studentów.

3.2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne są dostosowane do profilu praktycznego i tworzą spójną całość

Kryterium 4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

4.1)

Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku prowadzi 121 pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych, w tym:

- 9 profesorów,
- 11 doktorów habilitowanych,
- 56 doktorów,

- 45 magistrów.

Nauki ekonomiczne reprezentuje 13 pracowników samodzielnych (65%), 29 doktorów (52%), 15 magistrów (33%), łącznie 57 osób (47% ogółu). Nauki techniczne reprezentuje 5 profesorów i doktorów habilitowanych, 10 doktorów, 4 magistrów, łącznie 19 osób (ok. 16% ogółu). Pozostałe dziedziny: nauki prawne, społeczne, matematyczne, fizyczne, biologiczne, humanistyczne, medyczne w grupie pracowników posiadających tytuły i stopnie naukowe są reprezentowane przez 1-5 pracowników. Tylko w grupie magistrów ok. 50% stanowią filolodzy.

Efekty kształcenia na ocenianym kierunku odnoszą się do obszaru nauk społecznych oraz nauk technicznych dziedzin nauk ekonomicznych oraz technicznych. Około 70% udział reprezentantów tych dziedzin w strukturze prowadzących zajęcia dydaktyczne umożliwia pełną realizację założonych efektów kształcenia.

4.2)

Zgodnie z § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370) minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Uczelnia zadeklarowała do minimum kadrowego studiów I stopnia następujące osoby:

- 2 profesorów doktorów habilitowanych nauk ekonomicznych,
- 1 doktora habilitowanego inżyniera nauk ekonomicznych,
- 1 doktora habilitowanego inżyniera nauk technicznych,
- 4 doktorów nauk ekonomicznych,
- 1 doktora inżyniera nauk technicznych.

W tezkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie wszystkich deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, na wizytowanym kierunku Wydział zgłosił do minimum kadrowego nauczycieli akademickich zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie złożonych przez nich oświadczeń, o których mowa w art. 112a Ustawy.

Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunek zatrudnienia w Uczelni nie krócej niż od początku semestru studiów wynikający z § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370).

Wszystkim osobom zgłoszonym do minimum kadrowego na bieżący rok akademicki zaplanowano osobiście prowadzone na kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęcia dydaktyczne w wymiarze przewidzianym przepisami, zgodnie z § 13 ust. 2 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Żadna z osób nie przekroczyła limitu minimum kadrowych określonego w art. 112a ust. 1-2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Z punktu widzenia formalnego, minimum kadrowe spełnia wymagania określone w § 14 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

Przeгляд publikacji naukowych ww. pracowników pozwolił stwierdzić, że każda dyscyplina naukowa, do której przypisano efekty kształcenia, tj. ekonomia, nauki o zarządzaniu, nauki techniczne jest reprezentowana przez trzech wskazanych do minimum nauczycieli akademickich.

W dyscyplinie ekonomia tematyka publikacji pracowników obejmuje teorię gier, systemy logistyczne, technologie informatyczne. W dyscyplinie nauki o zarządzaniu: systemy i strategie zarządzania, zarządzanie jakością, innowacje w przedsiębiorstwach, marketing. Wśród pracowników posiadających dorobek w dziedzinie nauk technicznych dwóch posiada publikacje w dyscyplinie transport poświęcone zagadnieniom związanym z infrastrukturą transportu, technologiami transportu, transportem w turystyce, rynkowi usług TSL; jeden w dyscyplinie inżynieria produkcji dotyczące bilansu energetycznego silnika, technologii wytwarzania, inżynierii

materiałowej. Można więc stwierdzić, że wszyscy wskazanie do minimum kadrowego pracownicy posiadają dorobek naukowy adekwatny do zakładanych efektów kształcenia na kierunku *logistyka*, co umożliwi zaliczenie ich do minimum kadrowego.

Wśród kadry tworzącej minimum kadrowe trzech pracowników samodzielnych i czterech doktorów posiada doświadczenie zawodowe nabyte w przedsiębiorstwach realizujących różne procesy logistyczne tj. Zakłady Chemiczne, PKP, Poczta Polska, Zakłady utylizacji odpadów, Centrum logistyki. W grupie pozostałych nauczycieli akademickich dominują też pracownicy posiadający doświadczenie praktyczne będące rezultatem pracy wykonywanej w bardzo różnych przedsiębiorstwach, bankach, instytucjach, kancelariach, własnych firmach. Pracownicy posiadający doświadczenie zawodowe zapewniają realizację koncepcji praktycznego profilu kształcenia.

Na podstawie informacji uzyskanych w toku wizytacji, należy stwierdzić, że Wydział ugruntował skład minimum kadrowego dla kierunku *logistyka* w roku akademickim 2013/2014. Od tamtej pory nieprzerwanie do minimum kadrowego zaliczana jest grupa tych samych czterech pracowników (1 osoba z grupy pracowników samodzielnych oraz 3 osoby z grupy osób posiadających stopień doktora). Zmiany dokonane w składzie minimum od roku akademickiego 2013/2014 dotyczyły jednego pracownika samodzielnego oraz jednego ze stopniem naukowym doktora.

Skład minimum kadrowego na kierunku *logistyka* prowadzonym w Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie WSB w Poznaniu w perspektywie długookresowej wydaje się stabilny. Na podstawie analizy teczek osobowych pracowników zgłoszonych do minimum kadrowego na kierunku *logistyka*, można stwierdzić, że zdecydowana większość nauczycieli akademickich wskazanych do minimum kadrowego zatrudniona jest na czas nieokreślony.

Zgodnie z § 29 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370) Uczelnia prowadząca kierunek studiów w obszarze nauk społecznych w dniu wejścia w życie ww. rozporządzenia (10 października 2014r) jest zobowiązana dostosować minimum kadrowe w zakresie proporcji liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów na danym kierunku studiów, do wymogów określonych w § 17 ust. 1 pkt. 4 i 8 oraz ust. 2 nowego rozporządzenia, do dnia 1 października 2015 roku.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe (9) do liczby studentów kierunku (881) spełnia wymagania/wymagania § 17 ust. 1,2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.) i wynosi ok. 1: 98.

Obsada zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów nie budzi zastrzeżeń. Uczelnia dąży do zachowania zgodności pomiędzy kwalifikacjami formalnymi (stopnie, tytuły naukowe), dorobkiem naukowym, doświadczeniem dydaktycznym i praktycznym pracowników a rodzajem, formą, metodą prowadzonych przez nich zajęć. W procesie dydaktycznym uczestniczą też pracownicy naukowcy z zagranicy oraz doświadczeni praktycy i eksperci.

Załącznik nr 6. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena

Hospitacja zajęć pozwoliła stwierdzić ich wysoki poziom merytoryczny, dobre przygotowanie prowadzących, ich troskę o interesujący przekaz wiedzy i stosowanie nowoczesnych technik nauczania.

4.3).

Głównym celem polityki kadrowej Wydziału jest budowanie własnej kadry naukowo-dydaktycznej zatrudnionej na pełnym etacie. Przy doborze i zatrudnianiu pracowników stosuje się procedurę konkursową. Przy ustalaniu obciążeń priorytetem jest spełnienie wymagań związanych z dydaktyką na firmowanym kierunku, zwraca się też uwagę na aktualne wymagania czasowe

związane z rozwojem naukowym pracowników, ocenę zajęć przez studentów, wyniki oceny okresowej pracowników.

W polityce kadrowej Wydziału stosuje się wiele instrumentów motywujących, wspierających i tworzących przyjazne środowisko dla rozwoju naukowego i umiejętności dydaktycznych pracowników. Należy do nich:

1. ustalenie katalogu obowiązków etatowych pracowników naukowo-dydaktycznych w sferze działalności naukowo-badawczej obejmującego: czynny udział w konferencjach naukowych, stałą pracę nad zdobywaniem kolejnych stopni i tytułów naukowych, udokumentowaną w składanym co roku kwestionariuszu, minimum jedną publikację naukową w roku ze wskazaniem „afiliacji” w WSB,
2. ustalenie limitów czasowych na kolejne awanse naukowe,
3. przeprowadzenie okresowych ocen działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej,
4. uwzględnianie awansów naukowych w corocznie tworzonej Naukowej Liście Rankingowej, stanowiącej podstawę do przyznawania nagród i wyróżnień rektorskich,
5. motywacyjny system wynagradzania, uzależniający stawki od grupy zaszergowania oraz wyników oceny okresowej,
6. system stypendiów doktorskich i habilitacyjnych ze środków własnych,
7. system stypendiów doktorskich i habilitacyjnych oraz staży krajowych i zagranicznych finansowanych ze środków Unii Europejskiej,
8. finansowanie wyjazdów konferencyjnych i publikacji.

W przeprowadzonej ocenie okresowej za lata 2010-2012 ocenę A – wyróżniającą, która stanowi podstawę awansu zawodowego uzyskało 33,3% pracowników przypisanych do minimum kadrowego na kierunku *logistyka*, 66,6% ocenę B – zadowalającą nie powodującą skutków pozytywnych i negatywnych.

Ważnym elementem polityki kadrowej Wydziału jest wspieranie i finansowanie wyjazdów i staży zagranicznych. W analizowanym okresie z możliwości tej skorzystało 2 pracowników wyjeżdżając do Franklin University w USA oraz Uniwersytetu Ekonomiczno-Inżynierskiego w Sankt Petersburgu.

Spotkanie odbyło przy licznych udziałem pracowników wizytowanych kierunków, tj. *logistyki i zarządzania*, bowiem czterodniowa wizytacja obejmowała oba te kierunki. Spotkanie zdominowały zagadnienia koncepcji kształcenia w ramach profilu praktycznego. Pracownicy stwierdzili, że wypracowane koncepcje nie są ostateczne. Tworzone są ciągle nowe podejścia angażujące w bardzo znacznym stopniu pracodawców. Dotyczy to w szczególności logistyki inżynierskiej, rozwiązanie dla której będą pewnym punktem odniesienia dla pozostałych.

Przygotowywane są wspólnie z pracodawcami materiały dydaktyczne, przede wszystkim dotyczące analiz przypadków, które są tworzone przy udziale metodyków Uczelni, trwa przebudowa praktyk, przygotowywane są wspólnie z metodykami zadania dla opiekunów praktyk. Nauczyciele akademicy podkreślali rolę metodyków kształcenia, będących dla nich wsparciem w wypracowywaniu metod kształcenia. W opinii nauczycieli akademickich, studenci kierunku *logistyka* są bardziej zmotywowani, wiedzą czego oczekują od kształcenia na Uczelni, co w znacznym stopniu jest wynikiem tego, że ich praca zawodowa jest związana z logistyką, podczas gdy obszar zainteresowań zawodowych studentów innych kierunków, w tym kierunku *zarządzanie* jest szerszy, ciągle poszukują oni dróg rozwoju zawodowego. Dla nauczycieli akademickich kształcących w ramach kierunku *logistyka* jest to duże wyzwanie, gdyż ich kształcenie napotyka na ciągłą konfrontację z nabytymi zawodowymi umiejętnościami studentów. Nauczyciele akademicy podkreślali, że kultura organizacyjna Szkoły, jej misja i wizja dają gwarancję ciągłego doskonalenia procesu, podnoszenia jego jakości i wprowadzania zmian odpowiednio do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego. Nauczyciele akademicy obecni na spotkaniu podkreślali szczególnie w tym aspekcie rolę specjalności opracowywanych wspólnie z praktykami gospodarczymi a także rolę zajęć prowadzonych w warunkach rzeczywistych czy zbliżonych do rzeczywistych.

Kierunek nie był dotychczas wizytowany.

Załącznik nr 5 - Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

4.1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji w pełni umożliwiają osiągnięcie założonych efektów kształcenia. W procesie dydaktycznym uczestniczy duża, 121 osobowa grupa pracowników o adekwatnych do planowanych efektów specjalnościach naukowych, przygotowaniu dydaktycznym i praktycznym.

4.2) Wymogi minimum kadrowego są spełnione. Zaliczeni do minimum pracownicy posiadają dorobek naukowy adekwatny do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Większość zaliczonych do minimum kadrowego pracowników posiada doświadczenie praktyczne związane z obszarem wiedzy, w których umiejscowione zostały efekty kształcenia.

4.3) Instrumenty polityki kadrowej sprzyjają podnoszeniu kwalifikacji i motywują pracowników do awansu.

Kryterium 5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniającą potrzeby osób niepełnosprawnych.

Wydział Zamiejscowy w Chorzowie prowadzi działalność dydaktyczną w trzech budynkach. Zajęcia dydaktyczne studentów ocenianego kierunku odbywają się w budynku przy ul. Sportowej 29. Od 2006 roku, stanowi on własność WSB. Budynek posiada :

- dwie klimatyzowane aule: jedna na 345 osób, druga na 325 osób, obie wyposażone są w sprzęt zapewniający pełną obsługę multimedialną (projektor multimedialny, nagłośnienie z mikrofonami bezprzewodowymi, wizualizer, tablica interaktywna, elektrycznie opuszczany ekran, całość sterowana jest poprzez dotykowy panel sterowania, komputer z dostępem do internetu),
- 5 sal wykładowych na 110 osób, wyposażonych w nagłośnienie i sprzęt multimedialny,
- 20 sal konwersatoryjnych (od 40 do 50 osób),
- 4 sale lektoratowe (na 20 osób),
- 2 sale przeznaczone na laboratorium fizyczne wyposażone m.in. w specjalistyczny mikroskop z okularom mikrometrycznym, ultra termostat, wiskozymetr Hoesplera, ławę optyczną, specjalistyczne wagi pomiarowe),
- 6 sal komputerowych (każda na 20 stanowisk komputerowych),
- 2 sale wideo-konferencyjne wyposażone w sprzęt multimedialny.

Łączna ilość miejsc dydaktycznych wynosi 2 380.

Przy budynku znajduje się parking dla wykładowców (28 miejsc) oraz parking dla studentów na 120 samochodów.

W sześciu salach komputerowych odbywają się zajęcia dydaktyczne, na których wykorzystywane jest oprogramowanie: pakiet biurowy MS OFFICE, Autocad 2014, Vensim PLE 6.2, fLEXsIM 7.1.4, Bizagi Process Modeler, Software Ideas Modeler, Navision. Standardem jest wykorzystywanie przez prowadzących zajęcia platformy e-learningowej, gdzie każdy dydaktyk umieszcza sylabusy, wielu materiały dydaktyczne poszerzające wiedzę studentów. Oprogramowanie to jest systematycznie uzupełniane zgodnie z dyspozycjami prowadzących zajęcia.

W budynku Szkoła udostępnia studentom darmowy dostęp do Internetu poprzez WiFi, 13 stanowisk komputerowych, w tym dwa przystosowane do osób niepełnosprawnych oraz 3 kioski internetowe. Ponadto blisko wejść do budynku zlokalizowane są infomaty zapewniające dostęp do extranetu, dzięki czemu studenci mogą sprawdzić plan zajęć, oceny, konsultacje wykładowców, terminy zaliczeń, egzaminów.

Do dyspozycji wykładowców prowadzących zajęcia w małych salach pozostaje

- 17 szt. mobilnych projektorów multimedialnych,
- 36 szt. stacjonarnych projektorów multimedialnych,
- 13 szt. laptopów,
- 21 szt. radiomagnetofonów (z CD i mp3),
- 31 szt. rzutników pisma,
- 3 przenośne (jezdne) zestawy TV (telewizor, magnetowid/DVD),
- 8 szt. stacjonarnych zestawów TV (telewizor, magnetowid).

W budynku tym zlokalizowana jest też Biblioteka Wydziału. Księgozbiór Biblioteki obejmuje ok. 30 000 egzemplarzy książek i 8 000 czasopism. Ważne w nim miejsce zajmują książki z obszaru nauk społecznych gromadzone w Dziale 5 „Nauki ekonomiczne” (ok. 1 700 woluminów), Dziale 6 „Bankowość” (ok. 500 tytułów), Dziale 7 „Finanse” (ok. 1 000 pozycji), Dziale 10 „Zarządzanie” (ok. 1 000 książek) oraz Dziale 14 „Rachunkowość” (ok. 700 egzemplarzy). Biblioteka, oprócz podstawowych czasopism ekonomicznych, prenumeruje specjalistyczne czasopisma, ważne dla pracowników i studentów logistyki: Euroflota, Eurologistic, Gospodarka Materiałowa i Logistyka, Logistyka, Logistyka a Jakość, Nowoczesny Magazyn, Przegląd Komunikacyjny, Transport Miejski i Regionalny, Transport i Spedycja.

W Bibliotece Wydziału dostępne są też bazy danych pełnotekstowe, bibliograficzne, i faktograficzne. Studenci mogą korzystać z nich w Czytelnii, w której znajduje się 10 stanowisk komputerowych. Wykaz dostępnych baz obejmuje: Alebank. Finanse. Bankowość. Samorząd., BazEkon, Copernicus Publications, EBSCO, Elsevier Science Direct, EMIS, Ibuk Libra, Inforlex Biblioteka, LEX Omega, Monitor Ubezpieczeniowy, Nature – czasopismo, PROQUEST: ABI/INFORM Global, ABI/INFORM Dateline, ABI/INFORM Trade&Industry, Science – czasopismo, Scopus, SpringerLink, Web of Knowledge, Wiley-Blackwell.

Według opinii władz Wydziału zasoby bazy dydaktycznej w budynku przy ul. Sportowej 29 są wystarczające dla prowadzenia zajęć na ocenianym kierunku. Warto jednak zaznaczyć, że Wydział dysponuje także salami dydaktycznymi w budynku przy ul. Wandy 66 stanowiącym własność założyciela WSB, w którym znajdują się:

- 2 sale wykładowe o pojemności: 110 osób (z nagłośnieniem oraz sprzętem multimedialnym),
- 7 sal konwersatoryjnych o pojemności: 40 osób,
- 3 sale seminaryjne o pojemności: 20 osób,
- 1 salka konferencyjna o pojemności: 20 osób (wyposażona w sprzęt multimedialny).

Łączna ilość miejsc dydaktycznych wynosi 595. Wydział wynajmuje także 16 sal dydaktycznych o łącznej liczbie 660 miejsc w Gimnazjum nr 2 im. Jana Pawła II zlokalizowanym w bliskim sąsiedztwie przy ul. Sportowej 4 oraz sale sportowe w różnych ośrodkach i szkołach.

Studenci pozytywnie oceniają bazę dydaktyczną, która pozwala na realizację założonych efektów kształcenia. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych, które zawierają wystarczającą liczbę miejsc siedzących oraz są wyposażone we właściwy sprzęt. Studenci pozytywnie odnieśli się do stanu bazy dydaktycznej.

Wszelkie pozycje, które znajdują się w sylabusach przedmiotów mogą zostać odnalezione w bibliotece WZ w Chorzowie. Biblioteka oferuje szerokie możliwości zamawiania i wypożyczania książek, w tym zamawianie internetowe i system rezerwacji książek. Oprócz możliwości korzystania z biblioteki Uczelnianej, studenci mogą także korzystać z Biblioteki Śląskiej w Katowicach.

Studenci kierunku logistyka mogą skorzystać z szerokiej oferty miejsc praktyk studenckich, udostępnianej przez Biuro Karier. Mogą oni także sami takie miejsca wyszukać lub zaliczyć jako praktyki studenckie swoją pracę zawodową. Zaliczenie pracy zawodowej (ok. 80% studentów

wizytowanego kierunku wykonuje taką pracę), odbywa się na podstawie weryfikacji wykonywanej przez studenta pracy z zakładanymi efektami kształcenia kierunku. Weryfikacja ta jest dokonywana przez Biuro Karier.

Budynek, w którym odbywają się zajęcia na kierunku logistyka nie jest przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Władze administracyjne deklarują, że plan zajęć jest tak dostosowany, by zajęcia, w których uczestniczą studenci niepełnosprawni ruchowo odbywały się na parterze. Jednakże obsługa administracyjna studentów i Biblioteka znajdują się na piętrze budynku, bez możliwości dostania się tam osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. Uczelnia nie posiada także toalet dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Obecnie na kierunku *logistyka* nie studiują osoby z niepełnosprawnościami.

Na wizytowanym kierunku nie była dotychczas przeprowadzana ocena jakości kształcenia.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Baza dydaktyczna Wydziału zapewnia bardzo dobre warunki do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Budynek jest wyremontowany, sale dydaktyczne wyposażone w stosowne meble i urządzenia audiowizualne. Pracownie komputerowe posiadają oprogramowanie dostosowane do potrzeb realizacji deklarowanych efektów kształcenia. Studenci mają zapewniony dostęp do Internetu i komputerów także poza planowanymi zajęciami dydaktycznymi. Biblioteka stwarza pracownikom i studentom dobre warunki do korzystania z tradycyjnych i elektronicznych źródeł wiedzy i informacji. Słabą stroną infrastruktury jest brak przystosowania dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Kryterium 6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Badania naukowe etatowych pracowników Wydziału koncentrują się głównie w obszarach związanych z posiadanymi uprawnieniami do kształcenia na studiach drugiego stopnia. W badaniach tych uczestniczą też pracownicy kierunku *logistyka*. Za przejaw ich aktywności naukowej w latach 2009-2013 można uznać:

- seminarium Katedry Logistyki pt. „Logistyczne aspekty zarządzania łańcuchami dostaw krwi w Polsce” (wystąpienie wprowadzające dr Sebastian Twaróg), 05.12.2012;
- opublikowanie dwóch prac w Zeszytach Naukowych Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu: (2009) „Logistyka w gospodarce opartej na wiedzy”, red. J. Szołtysek i (2011) „Integracyjna funkcja logistyki” red. J. Szołtysek,
- przygotowanie 8 referatów na konferencje naukowe,
- opublikowanie 16 artykułów w czasopismach naukowych oraz rozdziałów w monografiach,
- opublikowanie dwóch podręczników:
  - o P. Hąbek, P. Szewczyk, Społeczna odpowiedzialność a zarządzanie jakością, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 2010,
  - o P. Szewczyk, Modelowanie procesów biznesowych w projektach, Wydawnictwo Bizzare, Warszawa 2012.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego - nie dotyczy

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.

Nie dotyczy.

Kryterium 7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

7.1)

Zasady rekrutacji w Uczelni, w tym na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie, na rok akademicki 2014/2015 określa uchwała nr 87/2013 Konwentu Wyższej szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 31 maja 2013 roku w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe na rok akademicki 2014/2015. Przedstawiona została również uchwała Konwentu WSM nr 49/2014 z dnia 17 kwietnia 2014 roku określająca zasady rekrutacji na rok akademicki 2015/2016. Zatem Uczelnia przestrzega zasad i terminów dotyczących określenia dla kandydatów warunków rekrutacji. Uchwały te określają Komisje, które przeprowadzają rekrutację, w tym Komisję odwoławczą, dokumenty, które obowiązują przy ubieganiu się o przyjęcie na studia I stopnia a także postępowanie rekrutacyjne. Kandydaci na studia pierwszego stopnia składają w Biurze Rekrutacji następujące dokumenty:

- podanie o przyjęcie do WSB w Poznaniu Wydział Zamiejscowy w Chorzowie
- kwestionariusz osobowy
- kserokopię świadectwa maturalnego – oryginał lub odpis do wglądu
- kopię świadectwa ukończenia szkoły średniej
- 3 kolorowe zdjęcia (zgodne z wymogami zdjęć do dowodu osobistego) kopię dowodu osobistego.

Określono szczegółowo warunki przyjęć dla cudzoziemców. Limit miejsc na poszczególne kierunki określa Konwent. Generalnym warunkiem przyjęcia na I rok studiów I stopnia jest posiadanie świadectwa dojrzałości. O przyjęciu na studia I stopnia decyduje kolejność zgłoszeń. Warunki rekrutacji nie zawierają zasad dyskryminujących określoną grupę kandydatów. Warunki rekrutacji uwzględniają możliwości potencjału kadrowego i infrastruktury dydaktycznej.

Kryteria rekrutacji przyjęte na kierunku logistyka wizytowanej jednostki spełniają wymogi zasady obiektywizmu obowiązującej podczas procedury wyboru kandydatów. Wybór został oparty na analizie wyników maturalnych przedkładanych przez kandydatów. Zgłoszenia kandydatów są weryfikowane przez komisję rekrutacyjną.

Studenci pozytywnie odnieśli się do przyjętych zasad rekrutacji. Wielkość rekrutacji także została przez studentów uznana jako odpowiednia do możliwości Wydziału.

Zasady rekrutacji są ogólnodostępne poprzez stronę internetową Uczelni.

7.2)

Nakład pracy studentów został określony poprzez przypisanie do poszczególnych przedmiotów punktów ECTS. Zdaniem studentów obecnych podczas spotkania z ZO PKA przypisanie punktów zostało dokonane w sposób odzwierciedlający trudność poszczególnych przedmiotów, tzn. uwzględnia ona liczbę godzin kontaktowych oraz liczbę godzin pracy własnej studenta. Należy wskazać, że studenci byli poinformowani o istocie funkcjonowania systemu ECTS, co należy ocenić jako dobrą praktykę.

Studenci wskazali, iż nie ma przypadków przedmiotów, których zaliczenie jest niemożliwe przy zastosowaniu odpowiedniego nakładu pracy. Z drugiej strony nie wskazali oni także przypadków przedmiotów, w ramach których osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia wymaga minimalnego, bądź nie wymaga żadnego nakładu pracy własnej.

Przyjęty system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na weryfikację uzyskiwanych przez nich: wiedzy, kompetencji i umiejętności społecznych. Regularnie występujące formy weryfikacji częściowej obejmują zarówno testy sprawdzające wiedzę oraz formy opisowe, ale także elementy projektowe, w tym powiązane z koniecznością pracy w grupie.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali, że postawa wszystkich nauczycieli akademickich stanowi czynnik motywujący do nauki. Ten aspekt studenci wskazali jako najbardziej pozytywny element procesu dydaktycznego wizytowanego kierunku.

Zasady oceniania studentów podczas egzaminów z poszczególnych przedmiotów są przejrzyste i obiektywne. Zostały one zamieszczone w sylabusach poszczególnych przedmiotów. Studenci

pozytywnie odnieśli się do procesu egzaminowania, wskazując iż w razie potrzeby możliwe są zmiany formy przeprowadzanych egzaminów.

7.3)

Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość odbycia części swoich studiów za granicą w ramach stypendium Erasmus+, a także w ramach bilateralnych programów prowadzonych przez WSB. Regulamin Studiów umożliwia studentom przenoszenie i uznanie osiągniętych w zagranicznej Uczelni efektów kształcenia poprzez punktację ECTS.

Zasady aplikowania o udział w stypendium Erasmus+ zostały określone na stronie internetowej Uczelni. Studenci są o nich także informowani podczas regularnych spotkań informacyjnych. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA, wskazali iż mimo że ze względów zawodowych (większość z nich to studenci pracujący), nie planują wyjazdu za granicę – to wiedzą w jaki sposób mogą o taki wyjazd aplikować.

Studenci znają i rozumieją zasady funkcjonowania systemu punktacji ECTS. Zostali o tym poinformowani w ramach Tygodnia Zero – wydarzenia organizowanego przez Wydział dla każdego nowego rocznika studentów. Organizację tego typu wydarzenia należy ocenić pozytywnie.

Ponadto w programie kształcenia przewidziano nauczanie wybranego języka obcego, który student powinien w toku studiów opanować na poziomie B2.

Na uwagę zasługuje bogata oferta Biura Karier, która umożliwia studentom kierunku logistyka odbycie wizyt studyjnych za granicą, które są dostępne dla studentów niestacjonarnych. Studenci wskazali, iż tego typu wizyty stanowią dla nich podstawę do wymiany doświadczeń i możliwość weryfikacji swojej wiedzy oraz umiejętności.

Ponadto studenci WSB mają możliwość wymiany krajowej, pomiędzy poszczególnymi jednostkami w ramach sieci szkół WSB. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA nie korzystali z tego typu możliwości, jednakże słyszeli o programie.

Studenci wizytowanego kierunku to w ponad 80% osoby pracujące, wobec czego są one mniej zainteresowane dłuższą wymianą zagraniczną. Jednakże oferta Biura Karier w zakresie wizyt studyjnych, okazała się dla studentów bardzo atrakcyjna i chętnie z niej korzystają. Wizyty studyjne przybierają formę wyjazdów weekendowych, podczas których studenci mają okazję obserwować pracę przedsiębiorstw związanych z dziedziną logistyki. Studenci wskazali, iż jest to cenne uzupełnienie ich wiedzy i umiejętności nabywanych w toku kształcenia. Dostosowanie oferty Biura Karier w zakresie międzynarodowej mobilności studentów do potrzeb studentów niestacjonarnych należy ocenić jako dobrą praktykę.

7.4)

Studenci wizytowanego kierunku objęci są systemem opieki dydaktycznej opartym na zajęciach dydaktycznych odbywających się w formie wykładów, ćwiczeń, lektoratów i seminariów. Liczba godzin wykładowych i ćwiczeniowych jest zbalansowana. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA pozytywnie odnieśli się do sposobu przeprowadzania zajęć, który uwzględnia praktyczne aspekty logistyki.

System opieki dydaktycznej składa się także na platformę e-learningową, w ramach której studentom są udostępniane materiały dydaktyczne. Jednakże materiały te mają jedynie formę uzupełniającą w stosunku do zajęć kontaktowych.

Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów na dyżurach i konsultacjach podczas zjazdów, a także poza terminami swoich dyżurów w drodze korespondencji mailowej.

W zakresie opieki naukowej studenci mają możliwość uczestniczenia w licznych kołach naukowych, które aktywnie działają w ramach kierunku. Koła te pozwalają na poszerzenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów. Studenci chętnie uczestniczą w pracach kół naukowych, które przewidują m.in. udział w organizowanych spotkaniach z przedstawicielami rynku pracy oraz przedsiębiorcami. Koła naukowe biorą także udział w przygotowywaniu konferencji naukowych organizowanych przez Władze Wydziału.

Studenci mają do dyspozycji przejrzyste i czytelne sylabusy poszczególnych przedmiotów, w których zawarto informacje m.in. dot. formy zaliczenia przedmiotu, liczby punktów ECTS, opis efektów kształcenia, a także wykaz literatury przedmiotu. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali, że chętnie korzystają z sylabusów dostępnych poprzez wewnętrzną platformę internetową Uczelni.

Studenci wizytowanego kierunku są motywowani do osiągania lepszych efektów kształcenia na różnych płaszczyznach. Z jednej strony są to regularne formy weryfikacji częściowej, których wyniki przekładają się na oceny końcowe studentów. Studenci, którzy uzyskują najlepsze wyniki w nauce mają szansę na uzyskanie stypendium Rektora dla najlepszych studentów, ale także na skorzystanie z atrakcyjnego programu pozwalającego na nieodpłatne studiowanie „Very Important Student”.

Nauczyciele akademicy poprzez praktyczne podejście do prezentowanych treści zachęcają studentów do wykorzystywania zdobywanej wiedzy w swoich miejscach pracy już podczas studiów.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA bardzo pozytywnie odnieśli się do stosowanych metod motywacyjnych.

Jednostka stosuje system pomocy materialnej oparty na regulaminie pomocy materialnej, który został ustalony przez Rektora w porozumieniu z organem Samorządu studenckiego, co spełnia przesłanki art. 186 ust. 1 Ustawy. Zgodnie z regulaminem studenci mogą zwracać się do Uczelni o stypendia socjalne, dla osób niepełnosprawnych, zapomogi, oraz stypendium dla najlepszych studentów. Studenci pozytywnie odnieśli się do procedury aplikowania o przyznanie stypendium oraz do sposobu i terminowości ich wypłacania.

Uczelnia oferuje studentom możliwości rozwoju zawodowego poprzez aktywną działalność Biura Karier. Biuro to, we współpracy z podmiotami zewnętrznymi, oferuje studentom różnego rodzaju warsztaty i szkolenia, wewnętrzne i zewnętrzne, które pozwolą studentom na lepsze odnalezienie się na rynku pracy. Studenci są zainteresowani tego typu dodatkowymi, bezpłatnymi zajęciami. Biuro Karier na bieżąco wysyła do studentów oferty praktyk, staży i pracy, starając się dobrać oferty do profilu poszczególnych studentów.

Na polu rozwoju kulturowego aktywną rolę w Uczelni zajmuje Samorząd studencki, który włącza się w liczne przedsięwzięcia kulturalne. Uczelnia zagwarantowała Samorządowi studenckiemu dogodnie pomieszczenie z pełnym wyposażeniem biurowym, oraz wyasygnowała coroczny budżet na działalność studencką. Dzięki temu studenci są w stanie sami organizować ligi sportowe, koncerty, czy akcje charytatywne, wykorzystując do tego także dostępne pomieszczenia Uczelni.

Na polu rozwoju społecznego Uczelnia umożliwia studentom udział w różnego rodzaju spotkaniach z przedstawicielami lokalnego życia gospodarczego. W ramach tych spotkań studenci mają możliwość zapoznania się ze specyfiką lokalnego rynku pracy, a także poznać aspekty funkcjonowania poszczególnych sektorów gospodarki obecnych w regionie aglomeracji górnośląskiej. Na uwagę zasługuje działalność Stowarzyszenia Absolwentów WSB, które pozwala na wymianę doświadczeń pomiędzy absolwentami, a studentami.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wypowiadali się bardzo dobrze na temat stosowanego systemu opieki dydaktycznej, naukowej, materialnej i socjalnej. Studenci wyrazili zadowolenie z praktycznego aspektu procesu dydaktycznego i podkreślili pozytywną postawę nauczycieli akademickich w stosunku do nich.

Studenci mogą zgłaszać swoje skargi i wnioski bezpośrednio do nauczycieli akademickich lub poprzez Biuro Obsługi Studenta, czy samorząd studencki. Model ten odpowiada studentom - w kwestiach problemowych najczęściej udają się oni na dyżur odpowiednich pracowników lub nauczycieli akademickich.

Studenci pozytywnie odnieśli się do obsługi administracyjnej Uczelni, wskazując na wysokie kompetencje i pomocne nastawienie osób zatrudnionych w Biurze Obsługi Studentów.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci wyrażali zadowolenie z decyzji o podjęciu studiów na kierunku logistyka w WZ w Chorzowie. Proces kształcenia spełnia ich oczekiwania i pozwoli na zdobycie dyplomu, który będzie ceniony na rynku pracy. Studenci wyrażali przekonanie, że ukończone studia pozwolą im na podjęcie pracy lub uzyskanie lepszego stanowiska – w obszarze logistyki.

Jako największy plus swojej Uczelni studenci wskazali pozytywnie nastawioną do nich kadrę dydaktyczną, która zachęca ich do studiowania poprzez praktyczne ukazywanie prezentowanych treści. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA nie byli w stanie wskazać negatywnych aspektów swoich studiów.

Na wizytowanym kierunku nie była dotychczas przeprowadzana ocena jakości kształcenia.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

7.1) Reguły i kryteria rekrutacji oparte są na zasadzie obiektywizmu. Jednostka przyjmuje liczbę studentów odpowiednią w stosunku do swoich możliwości.

7.2) Przyjęty system oceny osiągnięć studentów w pełni zorientowany jest na proces uczenia się, poprzez zbalansowane wykorzystywanie form weryfikacji częściowej, sprawdzającej wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne

7.3) Oferta Biura Karier jest dostosowana do potrzeb studentów kierunku zarządzanie. Przewiduje zarówno klasyczne formy podnoszenia kompetencji w zakresie mobilności, jakimi są semestralne wyjazdy zagraniczne, jak również inne formy. Mimo, iż studenci pracujący są w mniejszym stopniu zainteresowani mobilnością, to Uczelniane Biuro Karier było w stanie przygotować także dla nich interesującą ofertę krótkich zagranicznych wizyt studyjnych.

7.4) System opieki dydaktycznej, naukowej, materialnej i socjalnej uwzględnia i spełnia potrzeby i oczekiwania studentów. Studenci wyrażają zadowolenie z podjętej decyzji o wyborze kierunku studiów i Uczelni i mają przekonanie, że stosowany system kształcenia przyczyni się do ich awansu zawodowego.

Kryterium 8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

8.1)

Na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie WSB w Poznaniu istotną rolę w organizowaniu działań zmierzających do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na kierunku *logistyka* odgrywa System Zarządzania Jakością Kształcenia (SZJK). Jego zadaniem jest identyfikowanie potrzeb, uwzględnienie zmieniających się wymagań rynkowych, analizowanie danych i wariantów, a następnie implementowanie odpowiednich rozwiązań. Wydziałowy Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia w obecnym kształceniu został wprowadzony Zarządzeniem Dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie nr 3a/2014 z dnia 9 czerwca 2014 roku.

Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem i jakością kształcenia. Organem odpowiedzialnym za funkcjonowanie SZJK na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie WSB w Poznaniu jest Dziekan Wydziału. Od roku akademickiego 2008/2009 Władze Uczelni powołały Prodziekana ds. Zarządzania Jakością Kształcenia, którego zadaniem jest pełnienie stałego nadzoru nad funkcjonowaniem Systemu. W zakresie kompetencji Prodziekana jest dbanie o sprawny przepływ komunikacji wewnątrz Wydziału, stały kontakt z samorządem studenckim, współpraca z wykładowcami oraz partnerami biznesowymi.

Ponadto Rada Wydziału Zamiejscowego W Chorzowie WSB w Poznaniu Uchwałą nr 5/2008 z dnia 26 czerwca 2008 roku powołała Komisję Rady Wydziału ds. Oceny Jakości Kształcenia oraz Rozwoju Oferty Dydaktycznej w skład, której wchodzi: Prodziekan ds. Oferty Dydaktycznej, Prodziekan ds. Zarządzania Jakością Kształcenia, Menedżerowie Kierunku, w tym reprezentant kierunku *logistyka*. W posiedzeniach Komisji bierze udział również Przewodniczący Rady Samorządu Studenckiego oraz delegaci Partnerów Biznesowych. Obecny skład Komisji reguluje Uchwała Rady Wydziału nr z dnia 26 listopada 2013 roku. Głównym zadaniem Komisji jest dbanie o rozwój oferty poszczególnych specjalności, weryfikacja tematów prac dyplomowych oraz ocena jakości kształcenia prowadzonych na Wydziale kierunków.

Na podstawie Zarządzenia Kanclerza WSB w Poznaniu nr 14/2013 w sprawie powołania struktury zarządzania dydaktyką i nauką na Wydziałach w obszarze studiów wyższych, w październiku 2013 roku wdrożono w Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie nową strukturę zarządzania nauką i dydaktyką. Zgodnie z ww. zarządzeniem za koordynację i rozwój aktywności naukowej odpowiedzialni są kierownicy katedr. Kwestiami jakości dydaktyki zajmują się kierownicy zakładów dydaktycznych - menedżerowie kierunków. Menedżerowie kierunku są odpowiedzialni za rozwój danego kierunku studiów, sprawowanie nadzoru nad realizacją zajęć dydaktycznych (hospitacje) przypisanych do kierunku, proponowanie obsady zajęć dla danego kierunku, współpracę z partnerami biznesowymi, analizę wyników ankietyzacji dotyczącej dydaktyki, współpracę z prodziekanami odpowiedzialnymi za sprawy studentów w sprawach oceny pracowników akademickich Wydziału, a także współpracę z dziekanem i prodziekanami w kwestii rozwoju oferty specjalności na kierunku, tworzenia i spójności programów oraz efektów kształcenia na kierunku. Menedżerowie podlegają bezpośrednio Dziekanowi. Ponadto Wydział na stałe zatrudnia Metodyka, którego zadaniem jest wsparcie procesu dydaktycznego poprzez indywidualną pracę z poszczególnymi pracownikami dydaktycznymi.

Oprócz tych działań, w celu zapewnienia sprawności funkcjonowania systemu regularnie odbywają się spotkania kierowników poszczególnych działów WSB, Kolegia Dziekańskie oraz posiedzenia Rady Wydziału i Zarządu WSB.

Reasumując należy stwierdzić, że wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia ma określone ramy formalne, posiada określony aspekt funkcjonalny (zadania), czynnościowy (procedury) oraz strukturalny (jednostki organizacyjne).

Strukturę organizacyjną systemu zapewniania jakości kształcenia należy ocenić jako przejrzystą oraz zapewniającą sprawne zarządzanie i właściwy nadzór nad procesem kształcenia.

Działania zmierzające do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu, w tym w Zamiejscowym Wydziale w Chorzowie na kierunku *logistyka* są kompleksowe i systematyczne, zorientowane na dwa główne obszary:

- dobrą organizację studiów i obsługi administracyjnej z przyjaznym podejściem do studenta,
- dopasowanie kształcenia do wymagań pracodawców i wymagań rynku pracy.

Wymieniając główne narzędzia i programy oddziałujące bezpośrednio na zapewnianie jakości kształcenia na wizytowanym kierunku studiów, należy wskazać na następujące.

- Semestralna ankieta oceny wykładowców, którą wypełniają studenci Wydziału WSB – ankieta jest przekazywana studentom drogą elektroniczną – extranetem.
- Coroczna ankieta oceny jakości usług edukacyjnych świadczonych przez WSB, którą wypełniają studenci studiów I i II stopnia.
- Coroczna ankieta oceny jakości usług edukacyjnych świadczonych przez WSB dla słuchaczy studiów podyplomowych – oceny jakości usług dokonują słuchacze studiów podyplomowych Wydziału.
- Coroczne badania Pracodawców współpracujących i niewspółpracujących z WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu.
- Kwestionariusz wykładowcy badający aktywność naukową i publikacyjną kadry naukowo-dydaktycznej oraz pracowników dydaktycznych w danym roku kalendarzowym.
- Specjalna skrzynka mailowa, na którą swoje uwagi dotyczące funkcjonowania Uczelni mogą

zgłaszać studentci.

- Anonimowa ankieta dotycząca wywiadu z przebiegu praktyki, stażu, miejsca zatrudnienia studentów WSB.
- Zebrania Katedr i Zakładów Dydaktycznych, w trakcie których omawiane są sprawy bieżące, jakościowe.
- Program hospitacji zajęć dydaktyków, realizowany przez Menedżerów Kierunku, a nadzorowany przez Dziekana Wydziału.
- Monitorowanie jakości e-learningowych materiałów dydaktycznych.
- Monitoring poziomu zdawania egzaminów, poziomu retencji, etc. (Dziekanat prowadzi statystyki w układzie semestru, które są poddawane analizie przez Dziekana i stanowią podstawę do wprowadzenia działań naprawczych np.: wprowadzenie dodatkowych, bezpłatnych zajęć dla studentów z takich przedmiotów jak matematyka, statystyka czy ekonometria).
- Stałe dyżury pracowników i Władz Wydziału oraz okazjonalne spotkania ze studentami zarówno z inicjatywy Wydziału, studentów, jak i organizacji i grup studenckich stanowią istotną płaszczyznę do wymiany doświadczeń, a przez to są doskonałym źródłem informacji dotyczącym oceny procesu dydaktycznego przez studentów.
- Szkolenia z zakresu metodyki nauczania oraz aktywnych form dydaktycznych dla kadry naukowej WSB.
- Zajęcia dodatkowe dla kandydatów na studia, które odbywają się w ramach Zimowej Akademii Umiejętności, z zakresu matematyki, języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie oraz geografii,
- Wspieranie dydaktyki przez zewnętrzne podmioty (np. Program Partnerstwa Biznesowego).
- Biuro Karier organizujące corocznie szereg szkoleń, na bieżąco współpracując z firmami komercyjnymi. Ponadto organizuje praktyki, płatne staże, miejsca pracy, wspiera studentów w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, gromadzi opinie studentów nt. firm, w których organizowane były staże i praktyki.
- Program Partnerstwa Biznesowego wprowadzony Zarządzeniem Dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 1 września 2009 roku z późn. zm.; w ramach programu nawiązano współpracę z firmami oraz instytucjami finansowego wsparcia przedsiębiorstw z regionu Śląska, które sprawują patronat merytoryczny nad wybranymi specjalnościami. Główne obszary współpracy partnerskiej obejmują m.in.: doradztwo i konsultacje przy tworzeniu programów studiów oraz programów praktyk danej specjalności, opiniowanie istniejących programów kierunków i specjalności oraz zapewnienie udziału praktyków w realizacji procesu kształcenia.
- Badania Atrybutów Marki; Prowadzone corocznie we wszystkich Uczelniach i Wydziałach w grupie Wyższych Szkół Bankowych w Polsce. Grupę badawczą stanowią zarówno studenci, absolwenci, jak i pracownicy administracyjni, dydaktyczni, naukowci, a także pracodawcy współpracujący i niewspółpracujący z WSB. W roku 2013 przebadano 13414 osób reprezentujących ww. grupy interesariuszy, z tego wśród 1797 osób badanie przeprowadził Wydział Zamiejscowy w Chorzowie. Podczas wizytacji ZO zapoznał się z obszernymi opracowaniami dotyczącymi badania. Pozyskiwane informacje stanowią źródło informacji na podstawie, których prowadzona jest analiza funkcjonowania poszczególnych komórek Wydziału (m. in.: Dziekanatu, Biura Karier, Działu Organizacji Dydaktyki, Działu Współpracy z Zagranicą, Biblioteki, czy punktów usługowych). Dodatkowo badanie dostarcza informacje dotyczące zapotrzebowania rynku pracy w zakresie m.in. efektów kształcenia absolwentów oraz oczekiwań pracodawców. Elementem badania jest również ocena efektów kształcenia osiągniętych przez absolwentów na rynku pracy, a także losy zawodowe tej grupy badanych osób.

W podsumowaniu oceniającym systematyczność i kompleksowość prowadzonych ocen i analiz osiągniętych efektów kształcenia należy stwierdzić, że są to działania prowadzone bieżąco, przede wszystkim takie jak cosemestralne ankietowanie studentów poszczególnych kierunków, aktualizacja programów, szersza ocena coroczna nauczyciela akademickiego (arkusz oceny nauczyciela akademickiego) a także szereg innych działań takich jak cosemestralne spotkania władz

Wydziału z starostami grup studenckich, czy też systematyczne spotkania z menedżerami kierunków. Równoległe prowadzone jest badanie Atrybutów Marki, które ocenia proces kształcenia w różnych jego aspektach włączając analizę wszystkich interesariuszy tego procesu. Wszystkie działania są ukierunkowane na doskonalenie jakości kształcenia na wizytowanym kierunku

Zespół Oceniający otrzymał do wglądu dokumenty źródłowe potwierdzające stosowanie wymienionych wyżej instrumentów. Zapoznał się także wynikami badań dotyczących opinii o jakości kształcenia dokonanych przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Miał również dostęp do stron internetowych, na których monitorowano jakość e-learningowych materiałów dydaktycznych.

Na podstawie uzyskanych informacji oraz przedstawionej dokumentacji można dostrzec efektywność wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w wielu obszarach. Wymienić tu można uwzględnianie informacji pozyskiwanych w ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym przy tworzeniu i modyfikacji efektów kształcenia. Praca organów odpowiedzialnych za funkcjonowanie systemu zapewniła zgodność programu kształcenia z Krajowymi Ramami Kwalifikacji, a także z oczekiwaniami rynku pracy, co ustalono m.in. na podstawie przedłożonych ZO opinii sformułowanych przez partnerów biznesowych.

Za potwierdzenie efektywności prowadzonych działań pro jakościowych można również uznać sposób wykorzystywania informacji pozyskiwanych i gromadzonych przez Uczelnię. Na tej podstawie wypracowano rozwiązania zmierzające do wdrożenia nowych instrumentów oraz doskonalenia już istniejących. W tym zakresie należy wskazać m.in.:

- Zmiany w procedurze Programu Partnerstwa Biznesowego; wprowadzone Zarządzeniem Dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie nr 10/2014 z dnia 20 sierpnia 2014 roku. Spowodowane m.in. koniecznością dostosowania schematu działania programu do struktury organizacyjnej zarządzania nauką i dydaktyką.
- Zmiany w procesie dyplomowania; Zarządzeniem Dziekana Wydziału Zamiejscowego nr 13/2014 z dnia 26 sierpnia 2014 roku wprowadzono zmiany w zasadach pisania, oceniania i obrony pracy dyplomowej. Na tej podstawie prace licencjackie na Wydziale zyskały formę zespołowych projektów dyplomów. Szczegółowe zasady w tym zakresie określono w załączniku nr 1 do zarządzenia.
- Opracowanie systemu pomiaru efektów kształcenia studentów dla poszczególnych kierunków studiów; wprowadzony uchwałą nr 2/2014 z dnia 19 marca 2014 roku. Na kierunku *logistyka* w obecnym roku akademickim zostanie zrealizowany pilotaż badania.
- Opracowanie i przyjęcie nowego systemu oceny pracowników dydaktycznych, naukowych oraz bibliotekarzy dyplomowanych; wprowadzono Uchwałą nr 142/2013 Konwentu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 18 października 2013
- Opracowanie i wdrożenie zmodyfikowanej struktury organizacyjnej zarządzania nauką i dydaktyką, również w zakresie współpracy z partnerami biznesowymi; m.in. utworzenie Rady Biznesu oraz Rad poszczególnych kierunków studiów, powołanie menedżerów kierunków, zatrudnienie metodyka.

Oceniając skuteczność systemu zapewnienia jakości kształcenia w wizytowanej Jednostce oraz jego przydatność w zakresie analizy efektów kształcenia i mechanizmów służących monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na prowadzonych na nim kierunkach studiów, w tym na ocenianym kierunku *logistyka* należy mieć na uwadze fakt, że bieżący rok akademicki był w tym zakresie rokiem przejściowym.

Z informacji udostępnionych przez Wydział i Uczelnię wynika, że oceniają one jakość oraz dostępność informacji w sposób kompleksowy. Pozyskane informacje dotyczące wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia, oraz wprowadzanych zmian tworzą system upowszechniania informacji. Obejmuje on nie tylko informacje dotyczące oferty kształcenia, programu kształcenia i upubliczniania deklarowanych efektów kształcenia, ale także stosowanego na Wydziale i w Uczelni systemu zapewniania jakości kształcenia, w tym również jego skuteczności.

Informacje związane z ofertą kształcenia, która adresowana jest do studentów oraz kandydatów na studia, pozyskiwane są w oparciu o analizę szerokiego spektrum instrumentów zbierania informacji. Za takie można uznać mechanizmy pozwalające na identyfikację informacji zawartych w informatorze Uczelni czy stronie internetowej, ale również uzyskane z Dziekanatu i Biura Karier i Praktyk. Należą do nich również, wymienione wyżej, narzędzia i mechanizmy służące monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia oraz ankiety adresowane do interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Rezultaty tych badań ankietowych, po ich ocenie i przetworzeniu są udostępniane w Intranecie pracowniczym dla każdego wykładowcy.

Warto podkreślić fakt, że poza procesem ankietyzacji studentom zapewniono dodatkową możliwość zgłaszania Dziekanowi uwag dotyczących funkcjonowania Uczelni poprzez specjalną skrzynkę e-mail. Analiza wyników sesji egzaminacyjnej oraz syntetyczne opracowania dotyczące realizowanych działań projakościowych (np. ankietyzacji) upowszechniane są podczas posiedzeń Rady Wydziału.

Innym rozwiązaniem pozwalającym na zebranie, a następnie upowszechnianie informacji będących skutkiem badania jakości kształcenia, a realizowanym w ramach projektu Badanie Atrybutów Marki, są coroczne prezentacje wyników badania i przekazywanie jego wyników w wersji elektronicznej wszystkim członkom kadry zarządzającej Uczelni. W razie potrzeby, dla celów zarządczych, zagregowane dane mogą być przedstawione w sposób bardziej szczegółowy np. z podziałem na kierunki, tryby, roczniki etc.

Formalna i realna ocena systemu upowszechniania informacji wypada pozytywnie. Pewnym problemem, jak w większości szkół wyższych, jest skala wprowadzanych zmian, które są skutkiem funkcjonującego systemu upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia. Z analizy przedłożonych do wglądu Zespołowi Oceniającemu informacji wynika, że zakres wprowadzania takich korekt w tym systemie jest identyfikowany i stale się rozwija.

Reasumując powyższe ustalenia można stwierdzić, że na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie WSB w Poznaniu funkcjonuje system upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia, oraz wprowadzanych zmian. Jego ocena jest w pełni zadowolająca.

8.2).

Na podstawie przedstawionej dokumentacji należy, że stwierdzić, że proces zapewniania jakości kształcenia aktywnie włączono przedstawicieli wszystkich grup społeczności akademickiej tj. Władze Uczelni, Władze Wydziału, pracowników dydaktycznych kierunku, pracowników administracyjnych, studentów oraz absolwentów. Udział studentów w procesie zapewniania jakości kształcenia posiada zinstytucjonalizowany wymiar. Należy jednak zwiększyć o jedną osobę liczbę studentów wchodzących w skład Rady Wydziału, bowiem, jak wspomniano, z dokumentacji (lista obecności) wynika, że stanowią oni 18,5% składu Rady, co jest niezgodne z art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Dodatkowo przedstawiciele studentów posiadają reprezentantów w gremiach koncentrujących swoje prace wokół kwestii programowych lub/i zapewniania jakości kształcenia. Jednym z elementów udziału studentów w procesie zapewniania jakości kształcenia jest również proces ankietyzacji dotyczący oceny nauczycieli akademickich, a także poziomu zadowolenia ze studiowania. Ankieta zawiera pytania dotyczące udostępnienia sylabusu przedmiotu, realizacji programu przedmiotu, przejrzystości zasad zaliczenia, punktualności zajęć, sposobu przekazu informacji przez prowadzącego zajęcia czy postawy prowadzącego w stosunku do studentów. Kwestionariusze zawierają także pole swobodnego komentarza.

Dobrą praktykę stanowi stosowanie ankiet interwencyjnych na wnioski studentów w trakcie semestru, a także liczne działania miękkie, polegające na bieżącym rozwiązywaniu problemów wskazywanych przez studentów.

Oceniając udział przedstawicieli studentów w procesie zapewnienia jakości kształcenia należy zauważyć, że nie ma on tylko formalnego charakteru. Przedstawiciele studenci aktywnie uczestniczą w obradach poszczególnych podmiotów ds. jakości kształcenia, Rady Wydziału oraz

Senatu. Przedstawiając swoje propozycje dotyczące poszczególnych rozwiązań oraz zgłaszając uwagi czy propozycje, konstruktywnie budują kulturę jakości kształcenia na Wydziale i Uczelni.

Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie zapewniania jakości, należy uznać za bardzo zaawansowany. W ramach realizacji Programu Partnerstwa Biznesowego przedstawiciele tej grupy biorą udział w pracach gremiów koncentrujących swoje prace wokół kwestii programowych lub/i zapewnia jakości kształcenia oraz m.in. opiniują programy i efekty kształcenia każdej specjalności, biorą udział w dyskusjach nad ofertą specjalności.

Jednym z głównych elementów włączenia wszystkich interesariuszy w proces zapewniania jakości kształcenia jest realizacja Badania Atrybutów Marki. Grupę badawczą stanowią zarówno studenci, absolwenci, jak i pracownicy administracyjni, dydaktyczni, naukowci, a także pracodawcy współpracujący i niewspółpracujący z WSB. Pozyskiwane informacje stanowią źródło informacji na podstawie, których prowadzona jest analiza funkcjonowania poszczególnych komórek Wydziału, zapotrzebowania rynku pracy w zakresie m.in. efektów kształcenia absolwentów oraz oczekiwań pracodawców. Elementem badania jest również ocena efektów kształcenia osiąganych przez absolwentów na rynku pracy, a także losy zawodowe tej grupy badanych osób.

Reasumując można z pełnym przekonaniem stwierdzić, że udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie WSB w Poznaniu jest znaczny. Zaangażowanie studentów w jakość kształcenia i ich wpływ na jego doskonalenie jest zauważalny i można je uznać za w pełni satysfakcjonujące. Ocena udziału interesariuszy zewnętrznych jest w pełni zadowolająca, a zidentyfikowane w toku oceny jakości kształcenia podejmowane przez nich działania w sposób ewidentny przyczyniają się do dostosowania efektów kształcenia do aktualnego poziomu wiedzy oraz wymagań otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym rynku pracy.

Podczas spotkania ZO PKA ze studentami kierunku *logistyka*, wyrazili oni spore zainteresowanie tematyką jakości, wskazując na to, że rozumieją potrzebę budowy jakości. Wskazali oni także na przykłady zastosowania wypracowanych podczas studiów postaw pro jakościowych w swoich miejscach pracy. Studenci są świadomi istoty funkcjonowania zarówno Badania Atrybutów Marki, jak i wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Obecni na spotkaniu z ZO PKA studenci kierunku bardzo pozytywnie odnieśli się do stosowanego przez Uczelnię kompleksowego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność między-narodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+			+
umiejętności	+	+	+			+
kompetencje społeczne	+	+	+			+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia- pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

8.1) Strukturę organizacyjną systemu zapewniania jakości kształcenia należy ocenić jako przejrzystą oraz zapewniającą sprawne zarządzanie i właściwy nadzór nad procesem kształcenia. Działania, które podjęła Uczelnia w zakresie systemu zapewniania jakości SJZK umożliwiają stałe doskonalenie procesu kształcenia. Efektywność działania systemu jest widoczna w wielu obszarach: współpracy z interesariuszami rynku pracy, przy określaniu

celów i efektów kształcenia, weryfikacji efektów kształcenia, wprowadzania nowych i modyfikację istniejących już instrumentów zarządzania jakością.

Na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie WSB w Poznaniu funkcjonuje system upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia, oraz wprowadzanych zmian. Jego ocena jest w pełni zadowalająca.

8.2) Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości w Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie i w całej Uczelni jest istotny. W procesie zapewniania jakości kształcenia biorą udział nauczyciele akademicy, studenci, absolwenci i pracodawcy. Ogół studentów aktywnie uczestniczy w procesie zapewniania jakości kształcenia na kierunku logistyka, poprzez system Badania Atrybutów Marki oraz w ramach systemu zapewniania jakości kształcenia. Studenci rozumieją potrzebę budowy kultury jakości i zgadzają się z wielopłaszczyznową strukturą systemu stosowanego przez wizytowaną jednostkę. Uwagi i komentarze interesariuszy zewnętrznych - przedstawicieli otoczenia biznesowego mają istotny wpływ na poprawę jakości kształcenia, co jest szczególnie ważne dla realizacji praktycznego profilu studiów.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		Wyróżniająco (6)	W pełni (5)	Znacząco (4)	Częściowo (3)	Niedostatecznie (2)
1	Koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	Cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji	X				
3	Program studiów		X			
4	Zasoby kadrowe		X			
5	Infrastruktura dydaktyczna		X			
6	Prowadzenie badań naukowych	nie dotyczy				
7	System wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	Wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Kierunek *logistyka* ma pełne możliwości dalszego rozwoju kształcenia inżynierskiego z uwagi na wyraźne zapotrzebowanie rynku pracy a także zainteresowanie kandydatów. Rozwój kierunku jest wspomagany projektem unijnym pt. „*Uczenie się Logistyki przez doświadczenie – program rozwoju Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu*”, który pozwoli na wypracowanie efektywnych metod kształcenia jak i doposażenia Uczelni w odpowiednie oprogramowanie informatyczne.

Silną stroną kształcenia jest aktywna współpraca z praktyką gospodarczą w tym z firmami logistycznymi, co pozwala na odpowiednie kształcenie na profilu praktycznym zgodnym z oczekiwaniami rynku pracy. Należy doskonalić wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia w szczególności w zakresie jego skuteczności. Rozwój kierunku wymaga też pozyskania kadry akademickiej, w tym o profilu technicznym, trwale związanej z Wydziałem w formule między innymi podstawowego miejsca pracy, co pozwoli na ubieganie się o uprawnienia dla kształcenia na poziomie studiów II stopnia.